Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 127 (2416). 3 ДУШАНБА ИЮНЬ, 1974 й

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПРАВДА саҳифаларида

★ «Сайловолди зарбдор вахтаси» сарлавҳаси остида бир қатор ахборотлар берилган. Бунда СССР Олий Совети депутатлигига номзодларнинг меҳнат ютуқлари ҳақида ҳикоя қилинади.

★ КПСС Марказий Комитетининг Швейцария меҳнат партияси X съезди делегатларига табрикномаси берилган. Бунда жумладан шундай дейилади: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Швейцария меҳнат партияси X съезди делегатларига қардошлик саломи йўллайди ва съезд ишида муваффақият тилайди.

★ Австралия Республикаси федерал канцлери доктор Бруно Крайскийнинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган сафари якунланди. Утган куни доктор Бруно Крайский Киевдан ватанига жўнаб кетди.

★ Газетада «Правда»нинг мухбири В. Федотов билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раиси Н. М. Матчоновнинг суҳбати берилган.

16 июнь — СССР Олий Советига сайловлар куни

БАХТИМИЗ УЧУН

66|1 сайлов участкаси Аброр Ҳидоятов номли 14-мактаб биносида жойлашган. СССР Олий Советига сайловлар кунида «Зарбдор», «Ишчи», «Намуна», «Крупская» ва «Бирлик» маҳалла аҳлининг 2 мингга яқин аҳолиси овоз беришади. К. Юсупов мудирлик қилаётган бу агитпунктда 44 агитатор ўзига биркитилган участкаларда, проезд, тупикларда сайловга оид оммавий сиёсий агитация ишларини қизитиб юборган. Н. Агзамова, М. Султонхўжаева, К. Лутфуллаев, М. Саидазимова каби агитаторлар аҳоли ўртасида сермазмун суҳбатлар олиб боришмоқда.

Сайловчилар СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига номзоди кўрсатилган 115-мактабнинг рус тили ўқитувчиси С. М. Саматова ва Миллатлар Советига номзоди кўрсатилган КПСС Марказий Комитети саноат бўлимининг бошлиғи Иван Дмитревич Сербин учун овоз берадилар.

САЙЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик кўриш ишида Чилонзор районидаги маданият уйлари ва ишлаб чиқариш корхоналарининг маданият саройлари бадиий ҳаваскорлик коллективлари ҳам қатнашмоқдалар. Улар сайлов участкаларида бўлаётган қатор сиёсий ва маданий тадбирларда концертлар намойиш этиб, сайловчилар кўнглини хушнуд этмоқдалар.

Район маданият бўлими коллективи 59-сайлов участкасини бадиий ҳаваскорлик коллективлари билан таъминламоқда. Райондаги Глиэр, Усмон Юсупов номли, 4-маданият уйлари ва Волгоград кўчасида жойлашган Оперетта театри коллективлари деярлик ҳар куни маданий тадбирларга жалб қилинмоқда.

ЗАВҚЛИ ОҚШОМЛАР

Октябрь районидаги 102-мактаб шу кунларда айниқса гавжум. Кундуз кунлари бу ерда юқори синф ўқувчилари имтиҳон топширишса, кечқурунлари 11|69 сайлов участкасига келганлар мазмунли суҳбатлар қуришади. Сайлов участкасининг Абдураҳмон Омонов, Дилдор Носирова, Гулчеҳра Мирбобоева, Матлуба Қурбонова сингари актив агитаторлари тез-тез сайловчилар ҳузурида бўлишади, уларни агитпунктга таклиф этишади.

Сайлов участкаси рўйхатида мингга яқин сайловчи бор. Бу ерда ҳар куни эрталабдан кечгача навбатчилик ташкил қилинган. СССР Олий Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган ўқитувчи М. Саматова ҳамда КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Д. Сербинларнинг ҳаёти ва фаолияти билан сайловчилар яқиндан танишиб олишган. Яқинда бу ерда СССР Олий Совети Иттифоқи Советига депутатликка номзоди 115-мактаб рус тили ўқитувчиси Мавжуда Саидовна Саматова билан учрашув ўтказилди. Депутатнинг ишончли вакили — 102-мактаб партия ташкилотининг секретари Нуриддин Мақсудов М. Саматованинг фаолияти ҳақида гапириб берди. Сайловчилар бўлажак депутатга ўз наказларини айтдилар.

— Сайлов участкасида мароқли оқшомлар тез-тез ўтказилиб туриладн, — дейди 102-мактаб директори Лутфия Аҳмедова. — Яқинда сайловчиларнинг бир группа таниқли санъаткорлар билан учрашуви бўлиб ўтди. СССР халқ артистлари Лутфихоним Саримсоқова, Раззоқ Ҳамроев, Ўзбекистон ССР халқ артисти Соиб Хўжаев ва бошқа санъаткорлар сайловчиларга ўз ижодий режалари ҳақида гапириб беришди. Йиғилганлар Ҳамид Ғуломнинг «Тошболта ошиқ» комедиясидан парча томоша қилдилар.

СУРАТДА: 11|69 сайлов участкасининг мудири, 102-мактаб директори Л. Аҳмедова (чапдан биринчи) актив агитаторлар билан суҳбат ўтказмоқда.

Ю. Бутусов фотоси.

ТОШКЕНТ-ОЛМАОТА: МЕҲНАТ БЕЛЛАШУВИ

СССР Олий Советининг депутатлари Тошкентдаги авиация заводининг фрезерчиси Альбина Девятова ва Олмаота машинасозлик заводининг ишчиси Раиса Скляроваларнинг ўзаро меҳнат беллашуви тўғрисидаги шартномани имзолашганига мана бир йилдан ошиб қолди.

Бу икки донгдор фрезерчи ўртасидаги меҳнат беллашуви белгиланган юксак марраларни эгаллашда катта аҳамият касб этмоқда.

Бугунги йўқламамизда бу икки меҳнат илғори социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши, иш тажрибалари ва коллектив аъзоларининг меҳнатдаги муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилинади.

КАТТА ВА МУҲИМ ИШ

Альбина ДЕВЯТОВА, Тошкентдаги авиация заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати:

ОЛМАОТА шаҳрида бўлганимга мана бир йилдан ошиб қолди. Бироқ қардошлар ҳузуридан олган таассуротларим ҳозиргача хотирамда сақланиб турибди. Айниқса, мусобақадошим Олмаотадаги машинасозлик заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати Раиса Склярова билан бўлган учрашув менда катта таассурот қолдирган эди. Ўшанда мен заводда бўлиб Раиса Склярованинг ишлаш усулларини, тажрибаларини яқиндан ўрганган эдим.

Раиса Склярованинг иш услуби меникидан бироз фарқ қилиб, у деталларга тиш очиш дастгоҳида катта ҳажмдаги деталларини тайёрлар экан. Менинг ишим эса бошқача. Доимо ҳаракатдаман, дам у деталга, дам бу деталга фрезерлик дастгоҳида ишлов беришга тўғри келади. Бу эса анча «майда» иш.

Шундай бўлса ҳам ҳар иккимизнинг умумий иш жараёнимиз бир-бирига ўхшаб кетади. Шунинг учун ҳам ўзаро мусобақалашишга қарор қилдик. Мен мусобақадошим Раиса Склярованинг меҳнатдаги ютуқларидан беҳад хурсандман. У шу йилнинг биринчи мартида беш йиллик шахсий топшириқларини муваффақиятли адо этиб, ҳозирда 1976 йилнинг апрель ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Мен дугонам ва меҳнатдаги мусобақадошимни ажойиб меҳнат ютуқлари билан табриклайман.

Шу беш йилликда олдимга қўйган асосий мақсадим меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича, 1975 йилга мўлжалланган кўрсаткичга тўрт йил ичида эришаман. Бунга эришиш албатта ўз-ўзидан бўлмайди. Чунки, кунига минглаб деталларга ишлов беришга тўғри келади. Шунинг учун ҳам ҳар бир дақиқани бевосита ишлаб чиқаришга сарфланишига катта эътибор бермоқдаман.

Мен тўрт йиллик план топшириқларимни 27 мартда муваффақиятли бажардим. Эндиликда менинг асосий мақсадларимдан бири меҳнат унумдорлигини ошириш ҳажми бўйича, 1975 йилга мўлжалланган кўрсаткични 15 декабрга бажаришдир. Бу менинг барча имкониятларимни ҳисоблаб чиқиб янгидан қабул қилган социалистик мажбуриятимдир.

Биз мастер Аҳтам Мажидов ва бошқа технолог назоратчилар билан биргаликда меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берадиган қатор мосламалар ясадик. Бу мосламалар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда қўл келмоқда.

Яна шуни айтиш керакки, коллективимизнинг ҳар бир меҳнат участкасида «Беш йилликни — тўрт йилда!» ташаббуси кенг қулоч ёймоқда.

Сафимизда «Беш йиллик— тўрт йилда!» ташаббусига қўшилган фрезерчи Г. Сайдиев, автомат бошқарувчи Б. Одинаев, пармаловчи Г. Муратова ҳамда созловчи И. Малаев каби меҳнат илғорлари юқори кўрсаткичга эришмоқда. Яна шуниси қувончлики, цехимизда ишлаётганларнинг 80 проценти, яъни, 250 дан зиёд киши юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун меҳнат беллашувини қизғин давом эттирмоқда. Коллективда бошланган социалистик мусобақа катта самара бермоқда. Цехимиз коллективи ойлик топшириқларини муваффақият билан бажариб, корхонамизда етакчи ўринни эгалламоқда. Заводимиз эса, биринчи квартал якунлари бўйича турдош корхоналар ўртасидаги мусобақада биринчи ўринни олишга муяссар бўлди.

Шогирдлар тайёрлаш масаласи тўғрисида ҳам айтиб ўтмоқчиман. Бу чиндан ҳам давлат аҳамиятига молик масала бўлиб, ёшларга ўз билим ва тажрибаларини қунт билан ўргатаётган устозлар ҳақида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ВЛКСМнинг XVII съездида тўлқинланиб гапирган эди.

Бизнинг ўзимиз ҳам касб сирларини катталардан ўрганганмиз. Шундай экан, ҳар биримиз ёшларга ўз тажрибаларимизни ўргатишимиз керак.

Фақат бизнинг корхонамизнинг ўзида 3 мингдан зиёд меҳнат ветеранлари шогирдлар тайёрлаш ташаббусига қўшилган. Улар ёш самолётсозларга ўзларининг иш тажрибаларини ўргатмоқда. Ёшларни коллективимизнинг шонли анъаналарига содиқ руҳда тарбиялаш ишларига катта эътибор берилмоқда.

Кейинги йиллар давомида мен фрезерлик касбига бир неча ёш ишчиларни ўргатдим. Булар қаторида Зоя Головин, Светлана Авчиянц, Валерий Абжалимов ва бошқалар бор.

Мен белгиланган план топшириқларимни бажариш учун барча имкониятларни ишга соламан. Бу эса мени Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйига муносиб тўёнам бўлади.

Мусобақадошим Раиса Склярованинг таклифига бутунлай қўшиламан. Мусобақа чиндан ҳам жарангдор ва таъсирчан бўлиши керак. Меҳнат якунлари эса ўз вақтида солиштириб борилиши лозим. Бундан умумий ишимиз фойда кўради, холос.

МУСОБАҚА ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН

Раиса Степановна СКЛЯРОВА, Олмаотадаги Киров номли машинасозлик заводининг ишчиси, СССР Олий Советининг депутати:

СОЦИАЛИСТИК мусобақа бўйича рақибим тошкентлик Альбина Девятова билан бундан бир йил муқаддам Олмаотада, бизнинг заводда учрашган эдик. У менинг иш услубим билан яқиндан танишди ва тажрибаларимизни ўзаро ўртоқлашдик. Ўшанда мен беш йиллик топшириқларимни 3,5 йилда бажариш учун социалистик мажбурият қабул қилган эдим.

Бугун мен зўр қувонч билан сўзимнинг устидан чиққанлигимни маълум қилишим мумкин. Беш йиллик планни 1974 йилнинг 1 мартида бажардим. Шунингдек, заводимизда кўплаб кишилар ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Мана беш йилликни қувиб ўтдим. Эндиликда менинг яқин орадаги мақсадим социалистик мажбуриятимда кўрсатилганидек, йиллик планни 1974 йилнинг 1 октябрига бажаришдир. Ҳозирда ишларим чакки эмас, биринчи квартал топшириқларини муддатидан илгари адо этдим.

Олган социалистик мажбуриятларимнинг муҳим пунктларидан бири меҳнат унумдорлигини мунтазам ошириб боришда деб биламан. Бу эса фавқулодда нарса эмас, чунки бундан атиги уч йил ўз касбимни ўзгартириб деталларга тиш очиш касбини эгалладим. Бу касб жуда қизиқарли ва ўзимга жуда ёқади. Лекин, осон эмас. Кўпгина операцияларни бажаришда менга тажриба ва малака етишмай қолади. Шуларни ҳисобга олиб, иш вақтини тежаб сарфлашга ва кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун ҳар бир минутдан унумли фойдаланишга ҳаракат қилаяпман.

Кўп нарсаларни ветеранлардан ўрганаяпман. Улар цехимизда кўпчиликни ташкил этади. Виктор Бабинин ва Александр Иванович Дурновцев шулар жумласидандир.

Мен билан ёнма-ён Дмитрий Васильевич Громов меҳнат қилади. У катта тажрибага эга бўлган мутахассис. Заводда 32 йилдан буён меҳнат қилаяпти. Албатта ундан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин.

Металларга ишлов бериш цехи корхонамизда етакчи коллективлардан бири ҳисобланади. Мана тўққиз ойдан буён кетма-кет биринчи ўринни эгаллаб келмоқда. Мен ишлаётган участка эса, цехда илғор коллективлардан биридир. Бунда менинг ҳиссам борлигидан фахрланаман.

Ёшларга касб сирларини қунт билан ўргатиш ва уларни малакали ўринбосарлар бўлиб етишишларида ёрдам бериш барчамизнинг муҳим ишимиздир. Учрашув пайтида мусобақадошим Альбина Девятованинг шогирд тайёрлашдаги ўзига хос маҳорати билан яқиндан танишмоқчиман. Мен ўзаро учрашувимизни, ҳар иккимиз учун ҳам фойдали бўлиб, социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажаришга хизмат қилажагига шубҳасиз ишонаман.

Бироқ, бир-биримиз ҳақимизда фавқулодда ҳоллардагина билиб қоламиз. Шунингдек, иккимиздан қайси биримиз ўзаро мусобақада олдинда бораётганимизни ҳам аниқ билиб бўлмайди. Бу эса фақат бизнинг айбимиз бўлибгина қолмай, балки, мусобақани ташкил қилувчи кишиларнинг диққат эътиборида бўлиши керак.

Мусобақалашдикми, демак иш якунлари мунтазам солиштириб борилиши керак. Биз мусобақани ҳақиқий таъсирчан бўлиши тарафдоримиз.

Тайёргарлик қизғин

Октябрь районидаги Алишер Навоий номли маданият уйида жойлашган 38|96-сайлов участкасида СССР Олий Советига бўладиган сайловларга қизғин тайёргарлик кетяпти. Барча сайловчиларнинг номлари рўйхатга олинган. 1620 кишининг рўйхати кўзга кўринарли жойларга осиб қўйилган.

Агитпунктда 50 дан ортиқ агитатор сайловчилар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бормоқда. Уларнинг суҳбатлари асосан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган муносиб халқ фарзандларининг таржимаи ҳоли билан таништириш, партия ва ҳукуматимизнинг жаҳонда олиб бораётган тинчликсевар сиёсати, сайловдан-сайловгача бўлган давр мобайнида совет кишиларининг турмуш даражаси яхшилангани, кўплаб бинолар қурилганлиги, халқ хўжалиги тараққиётига бағишланмоқда. Агитаторлардан Д. Икромова, Э. Комилов, Д. Йўлдошев, Т. Булигина, Н. Ли, И. Раҳимов ва бошқалар сайловчилар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Агитпункт ишини жонлантириш мақсадида унга Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театри коллективи, полиграфия техникуми ўқувчилари бириктириб қўйилган.

ЖОНЛИ СУҲБАТЛАР

Тўқимачилик ва енгил саноат институти биносида жойлашган 58|5-агитпунктда умумхалқ шодиёнасига ҳозирлик қизғин. Агитпунктга кирар экансиз, номзодлари рўйхатга олинганларнинг портретлари, сайловга доир плакатлар, чақириқ ва адабиётларга нигоҳингиз тушади. 3000 га яқин сайловчилар рўйхати тахт қилиб қўйилган.

«Сайловчилар овози» номли деворий газета хонага алоҳида файз киритиб турибди. Агитпунктга бириктилган 50 агитатор «Ракат», «Дўстлик», Абдулла Авлоний номли маҳаллаларда истиқомат қилувчи сайловчилар ўртасида совет, сайлов системаси, Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг тинчликсевар сиёсати, саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва техника ютуқлари тўғрисида лекция ҳамда суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бу борада Рашид Бурнашев, Улуғбек Хайитов, Мирвоҳид Саидқосимов, Ҳадича Насруллаева, Ринат Алишев сингари агитаторларнинг ишлари мақтовга сазовордир.

СТУДЕНТЛАРГА ЁРДАМ

Тошкент қишлоқ хўжалиги институти студентлари ўқиш билан бир қаторда, ҳар йили пойтахт области пахтакорлари, шунингдек, сабзавоткорларига яқиндан ёрдам кўрсатиб келмоқдалар. Биргина ўтган йилнинг ўзида студентлар пахтачилик бригадаси агротехника қоидаларига амал қилган ҳолда меҳнат қилиб, тажриба участкаси пахта майдонидан 23 центнер ўрнига 32,6 центнердан пахта ҳосили олдилар.

Студентлар ўтган йили ўн қути пилла уруғининг ҳар бир қутисидан 50 килограмм ўрнига 86,7 килограмм пилла ҳосили кўтариб, планни 175,2 процентга адо этишди.

Шу кунларда институт пиллабоқарлари ўн қути пилла уруғининг ҳар биридан 90 килограммдан ҳосил олишга интилмоқдалар.

Студентларнинг бу йилги режалари улкан. Улар колхозчиларга 300 тоннадан зиёд сабзавот маҳсулотларини теришда ёрдам берадилар, бунда 2800 дан зиёд студент қатнашади.

Куни кеча 400 студент «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлиб, ўн тоннадан зиёд карам маҳсулотларини йиғиб, шаҳарликларга жўнатди. 2 минг студент эса Орджоникидзе район колхоз ва совхозлари деҳқонларига сабзавот экишда ва ток тагларини юмшатишда яқиндан ёрдам берди.

Урта Осиё темир йўли Тошкент тепловоз депосининг машинистлар коллективи тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш, муҳим халқ хўжалиги юклари ва пассажирлар ташиш топшириқларини намунали ўтказиш юзасидан бошланган мусобақани кун сайин авж олдираяптилар. Бу суратда депонинг ветеран машинистларидан Владимир Ефимов ва Юрий Межегурскийларни кўриб турибсиз.

ҲАМ БИЛИМ, ҲАМ АМАЛИЙ ТАЖРИБА

Бугун

Тошкент шаҳар партия комитетининг мажлислар залида пойтахтдаги бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг уч кунлик семинари ўз ишини бошлади.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев «Партия ишига илмий жиҳатдан ёндошиш тўғрисида» доклад қилди.

Семинар қатнашчилари шунингдек «Буржуа идеологик диверсияси ва сиёсий ҳушёрликни ошириш вазифалари», «Ўзбекистоннинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан тараққиёти — ленинча миллий сиёсат тантанаси», «Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашнинг ленинча принциплари» деган мавзудаги лекцияларни ҳам тингладилар. Бу лекцияларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги давлат хавфсизлик комитетининг раиси А. Д. Бесчастнов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳузуридаги республика ишлаб чиқариш кучларига ҳамкорлик қилиш советининг раиси С. К. Зиёдуллаев ва Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин ўқидилар.

БУНЁДКОРЛИК ИШҚИДА

«Бугунги комсомол энг мураккаб, энг масъулиятли топшириқларни бажаришнинг уддасидан чиқади!». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг ишжоаткор ёшларга берган бу юксак баҳоси ҳар қадамда кўзга ташланади. Қалби қуриш ва яратиш ишқи билан ураётган студентларнинг ёзги меҳнат семестри ҳам яқинлашиб қолди. Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг комсомол ёшлари ҳам бу мавсумни уюшқоқлик билан ўтказишга бел боғлаганлар. Учинчи меҳнат семестрига кўрилаётган ҳозирлик ҳақида билим даргоҳи комсомол комитетининг секретари Муножот Отажонова бундай деди:

— Меҳнат семестри студентлар учун катта синов бўлиб қолди. Бу йил яна Олтой ўлкасига 4 та, «Главташкентстрой»га 9 та, «Хумсон» дам олиш базасига 2 та, институт янги биноси ва ремонт ишларига 4 та отряд сафарбар қилинмоқда.

Олтой ўлкасига отланаётган 200 студент бунёдкорга М. Хўжаев, А. Олимжонов, Н. Елисеев каби ўқитувчилар командирлар қилиб белгиланди. 1000 студент меҳнат семестрини бошлашга шайланиб турибди.

Қ. МАЛИКОВ.

● Аҳолига қулайлик

Қорақамишга трамвай изи ётқизилмоқда

Тошкент трамвай ва троллейбус бошқармасининг ремонт-қурилиш бошқармаси коллективи Қорақамиш массивини шаҳар маркази билан трамвай изи орқали боғлаш учун катта қурилиш ишларини олиб бормоқда.

10-трамвай маршрутининг охирги бекати — Ишчилар шаҳарчасидан тортиб 1-Қорақамиш массивигача бўлган масофада пўлат излар ётқизилаяпти. Азамат қурувчилар ҳозиргача умумий узунлиги 10 километрдан ошиқ бўлган масофанинг олти километридаги ишларни ниҳоясига етказдилар. Бу трамвай изи Усмон Юсупов, Архитектор, Турккўрғон, Мискин, Г—36, Олмазор, 1-Қорасарой проезди, Қорасарой, Блюхер кўчаларидан ўтиб, Қорақамиш массивига чиқади. Бунёдкорлар кейинчалик трамвай изини ётқизишни 2-Қорақамиш массивида ҳам давом эттирадилар.

Ҳар куни объектда 60—70 техника мутахассиси ишламоқда. Бунёдкорлик ишларида 6-трестнинг 32-бошқармаси, «Таштрансспецстрой»нинг 71-бошқармаси, «Средазэлектросетстрой»нинг 71-механизациялашган колоннаси коллективлари яқиндан ёрдам беришмоқда.

Янги трамвай йўли шу йили фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

ПЕШҚАДАМЛАР ҒАЙРАТИ

Биринчи квартал якунлари бўйича шаҳар қурилиш ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиблик қилган «Жилстрой» тресги бинокорлари иккинчи кварталда ҳам юқори суръат билан меҳнат қилишмоқда. Улар май ойида 9352 квадрат метр турар жой саҳни қуриб, фойдаланишга топширишди. Трест бинокорларининг ўтган беш ой ичида фойдаланишга топширган бинолари 28 минг 285 квадрат метрдан ошиб кетди.

Куни-кеча уйсозлар 2-Қорақамиш массивининг тўртинчи микрорайонида иккита 32, битта 72 квартирали ва бир неча коттеж типидаги турар жой биноларини фойдаланишга топширишди. Бунда трестнинг «Ташросстрой» бошқармасининг Б. Шукуров, И. Матушевский, «Ташмосстрой» бошқармасининг Е. Манина бошлиқ бригада аъзоларининг хизмати катта бўлди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ГАВАНА. Кубанинг Гавана вилоятидаги Гмира-де-Мелена қишлоғида Куба майда деҳқонлар миллий уюшмаси раҳбарларининг семинари бўлди. Семинар қатнашчилари Куба майда деҳқонлар миллий уюшмасининг ташкилий ишларини яхшилаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Семинарда нутқ сўзлаган Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, уюшма раиси Хосе Рамирес Крус Куба деҳқонларининг революцияга қадар бўлган оғир аҳволини эслатиб ўтди. Куба майда деҳқонлар миллий уюшмасининг раҳбари партия билан ҳукуматнинг уюшма зиммасига қўйган вазифалари тўғрисида гапириб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтириш, деҳқонлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш, мамлакатдаги бошқа оммавий ижтимоий ташкилотлар билан алоқани мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидлади.

НЬЮ-ЙОРК. Детройт мактаб ўқувчилари ўртасида ирқий ғалаён кўтарилди. Оқ танли бир группа ўқувчилар негр ўсмирларидан бирини қаттиқ калтаклади. Мактаб ўқувчилари ўртасида кўтарилган ирқий ғалаённи тўхтатиш учун махсус полиция бўлими 4 соат вақт сарфлади.

КАРАКАС. Венесуэла Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо муносабатларини кенгайтиришга интилмоқда, деди халқаро иқтисодий ишлар бўйича давлат министри Мануэль Перес Герреро бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида. Мамлакатнинг ташқи иқтисодий алоқаларини кенгайтириш унинг суверенитетини мустаҳкамлашга ёрдам беради, деди у.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Масъулият ҳисси

Узбекистон пойтахтининг барча район партия комитетларида КПСС Марказий Комитети май (1972 йил) Пленуми қарорига мувофиқ партия ҳужжатларини алмаштириш қизғин давом этмоқда. У партияни мустаҳкамлаш, коммунистларнинг активлигини ва интизомини ошириш бўйича муҳим ташкилий-сиёсий тадбирга айланди.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин сурати тасвирланган, унинг «Партия давримизнинг ақл-идроки, шон-шуҳрати ва виждони» деган илҳомбахш сўзлари битилган 1973 йил нусхасидаги янги партия билетини олган коммунистлар меҳнатда янги жасоратлар кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар. Янги билет уларнинг куч-ғайратини янада жўшдириб юборди. Қуйида коммунистларнинг қалб сўзлари — уларнинг КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришга қўшаётган шахсий ҳиссалари, фикр-ўйлари билан танишасиз.

ҲАЯЖОНЛИ КУН

В. И. БАБАЯНЦ,
шаҳар ремонт-қурилиш тресги 7-ремонт қурилиш бошқармасининг бошлиғи.

— Ленин район партия комитетига бир олам қувонч ва дилда фахр ҳислари билан келдим. Бу кун менинг ҳаётимда энг унутилмас, ҳаяжонли кун бўлиб қолади. Доҳиймиз В. И. Ленин тасвири туширилган янги партия билетини оларканман қалбимда янада унумли ишлаш, коммунист деган улуғ номни фидокорона ишлар билан оқлаш фикри туғён урарди.

Ҳа, Ленин партиясининг аъзоси бўлиш катта бахт ва юксак шарафдир. Биз коммунистлар бир зум бўлса-да зиммадаги масъулиятимизни унутмаслигимиз керак. Биз доимо авангардлик ролини ўйнашимиз лозим.

Шонли Коммунистик партия сафига 1943 йилда ўтганман. Партия билети биз жангчилардан жанг майдонларида коммунистга хос мардлик намуналарини кўрсатишни талаб этарди. Биз фашист босқинчиларига қарши мардонавор курашиб, газандалар устидан ғалаба қозондик. Фронтдан бир неча жанговар орден ва медаллар билан қайтдим. Тинчлик даврида ҳам жасорат кўрсатиб ишлаш бизнинг олдимизда турарди.

Мана 20 йилларки, бошқармага раҳбарлик қиламан. Шу давр ичида коллективимиз жуда кўплаб ремонт-қурилиш ишларини бажариб, гўзал Тошкентимиз чиройига чирой қўшди.

Шу кунларда ремонтчиларимиз юбилей меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Биз Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда 2 миллион 100 минг сўмлик иш бажаришимиз керак. Бошқарма коллективи ваъдага вафо қилишга интилиб, қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда.

Бошқармада беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ҳаракати кенгайиб боряпти. 60 киши меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йиллик планни адо этиб қўйди. Д. Ципуридис, А. Петруненко ўртоқлар прораблик қилаётган участкаларнинг ишчилари 1976 йил ҳисобига ремонт ишларини бажаришяпти.

Бошқармада 17 нафар коммунист бор. Улар ҳамма соҳада ибрат кўрсатишяпти. Бу ўртоқларнинг кўпчилиги 1973 йил нусхасидаги янги партия билетларини олишди. Улуғ доҳиймиз сиймоси туширилган бу партия билетлари ҳар бир коммунистни ишлаб чиқаришда юксак натижаларни қўлга киритиш, социалистик мусобақада пешқадамлик қилиш, янги-янги ташаббуслар билан чиқишга даъват этмоқда.

Кимга қандоқ-ку, лекин биз кекса авлод кишилари ҳар ишда ёшларга ўрнак бўлишимиз, фидокорона ишларимиз билан уларни янги меҳнат зафарларига чорлашимиз керак. Коммунистнинг масъулияти, унинг бурчи ана шуни тақозо этади.

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Д. НУРМАТОВА,
Тошкентдаги вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институтининг кичик илмий ходими.

— Мен ёш коммунистман. Бугунги ҳаяжонланганимни айтинг. Ҳаяжонланмай, фахрланмай бўладими? 1973 йил нусхасидаги партия билетини олишнинг ўзи юксак бир шарафдир!

1969 йилда партия сафига ўтган эдим. Ёш коммунист сифатида шу ўтган йиллар мобайнида партия ташкилоти томонидан берилган топшириқларни бекамукўст бажаришга ҳаракат қилдим. Ҳа, партия аъзоси жамоат ишларида доим ўрнак кўрсатиши керак. Буни бизлар жуда яхши биламиз.

Партиямиз XXIV съезди олимлар олдига ҳам улуғвор вазифалар қўйган. Ана шу режаларни бажаришда партия аъзолари барчага намуна бўлиши лозим.

Ҳозир илмий иш билан машғулман. Ич-терлама касаллигида қўлланиладиган вакциналарнинг организмга берадиган реакцияси устидаги илмий ишларни олиб бормоқдаман. Ана шу ишларни тезроқ ниҳоясига етказиб, фанимиз тараққиётига кичик бўлсада, ҳисса қўшиш менинг эзгу ниятимдир.

ИНСОН САЛОМАТЛИГИНИ ҚЎЗЛАБ

Ю. АБДУЛЛАЕВА,
шаҳардаги 3-болалар юқумли касалликлари шифохонасининг катта медицина ҳамшираси.

— Бизнинг мамлакатимизда совет кишиларининг сиҳат-саломатлигини сақлаш йўлида жуда катта ишлар олиб бориляпти. Биз медицина ходимлари инсон саломатлигини сақлашдек ўз зиммамизга юклатилган олийжаноб ишда доим сергак турибмиз. Партия аъзолари бўлган медицина ходимларининг бу соҳадаги масъулияти қанчалар катта эканлигини айтмаса ҳам бўлади.

Касалхонада 16 партия аъзоси бор Е. Фисенко, А. Гамага, А. Гиенко, В. Ермолаева ва бошқалар шулар жумласидандир. Уларнинг ҳаммаси бутун билим ва тажрибаларини болаларимизнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашга қаратишяпти. Бу ўртоқларнинг ҳаммаси ҳаётида унутилмас, бир умрга эсда қоладиган воқеа юз берди. Биз 1973 йил нусхасидаги янги партия билетларини олдик. Бу нарса ҳар биримизнинг қалбимизда она-Ватанимизга, Коммунистик партиямизга янада сидқидилдан хизмат қилишдек олийжаноб туйғуни жўш урдириб юборди. Биз медицина ходимлари аҳолига, келажагимиз бўлган ўғил-қизларимизга яхши медицина хизмати кўрсатишга ҳаракат қиламиз. Партиямизнинг инсон саломатлигини сақлаш йўлидаги ҳар бир тадбирини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшамиз.

* * *

Ремонт-қурилиш бошқармаси бошлиғи, институт илмий ходими, медицина ҳамшираси... Булар турли касб эгалари. Лекин уларни ягона, эзгу мақсад бирлаштириб турибди. У ҳам бўлса партия XXIV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, аҳолининг шинам ва чиройли уйларда истиқомат қилиши учун уларга етарли шароитлар яратиш, фанимиз тараққиётига ҳисса қўшиш, инсон саломатлигини сақлашдек олийжаноб вазифалардир.

Юқорида биз уч коммунистнинг дил сўзларини келтирдик. Улар янги партия билетларини олишди, бу билет бу ўртоқларнинг ғайрат-шижоатини тағин ҳам ошириб юборди, у партия аъзоларини коммунистик қурилишнинг олдинги сафларида боришга ундаяпти.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек:

«Партия ҳужжатларини алмаштириш принципиал сиёсий характерга эга бўлиб, партиянинг ўз сафларини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятининг энг муҳим жиҳатини ўз ичига олади. Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кучларимизнинг ўзига хос кўриги бўлиб қолади, ҳар бир партия ташкилоти КПСС XXIV съезди қарорларини қандай бажараётганлигининг қаттиқ ва талабчан синови бўлиб қолади».

Ҳа, шаҳримизнинг ҳамма районида бўлгани каби Ленин районида ҳам партия ҳужжатларини алмаштириш зўр уюшқоқлик билан олиб бориляпти, у чиндан ҳам кучларимизнинг ўзига хос кўригига айланмоқда.

Я. СОЛИЕВ.

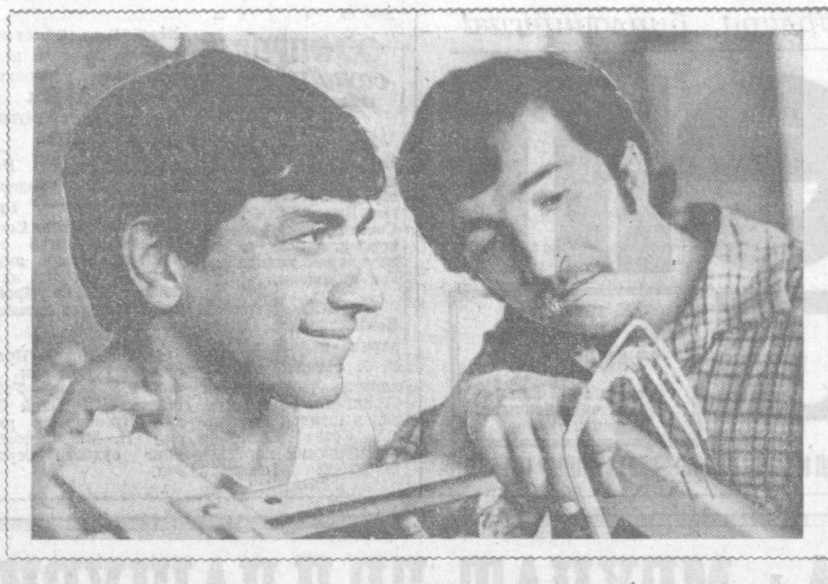

Тошкент электротехника буюмлари заводи тайёрлаётган турли хил иҳота шчитлари, трансформаторлар ва бошқалар шаҳар хўжалиги ва замонавий қурилишларда кенг қўлланилмоқда. Корхона ишчилари барча топшириқларни ортиғи билан бажариб тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш борасида бошланган умумхалқ мусобақасини ой сайин авж олдирмоқдалар. Сиз суратда, 1-цехнинг ёш зарбдор монтажчиларидан Абдуллажон Аметов ва Иззат Алиевларни кўриб турибсиз. Комсомол-ёшлар бригадаси аъзоси бўлган бу электр монтажчилар беш йиллик топшириқларини тўрт йилда бажаришга аҳд қилишган.

М. Нуриддинов фотолари.

АКТИВ ҚАТНАШМОҚДАЛАР

—Институтимиз студентлари, —дейди Меҳнат Қизил Байроқ орденли ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти комсомол комитетининг секретари Юсуф Худоев, — ободонлаштириш ишларида актив иштирок этмоқдалар. Улар шаҳарнинг Қори Ниёзий, Новомосковская, Каблуков, Тимирязев каби кўчаларини тозалаб тартибга келтирдилар.

Студентлар ўз ётоқхоналари атрофини ҳам ободонлаштирмоқдалар. Ётоқхоналар атрофига кўплаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди. Суғориш тармоқлари доимий равишда тозаланмоқда. Куни-кеча институтнинг 70 студенти Светлана кўчасидаги дарахтларни оқлаб, йўл четларини тартибга келтирди. Бунда С. Худойберганов, Н. Қутлиев, О. Раҳматуллаев сингари ёшлар бошқаларга ўрнак бўлишди.

И. ЭРГАШЕВ.

САЙЛОВДАН—САЙЛОВГАЧА

Бугунги «Юнусобод»

16 июнь—СССР Олий Советига сайловлар куни

СССР Олий Советига бўлиб ўтган олдинги сайлов даврида Юнусободда қурилиш ишлари кенг қулоч ёйиб, ободонлаштириш қизитиб юборилган эди. Ўтган тўрт йил ичида Юнусобод замонавий турар жой массивига айланди. Кенг ва равон йўлларда 25-трамвай, 51, 60, 72-автобуслар кетма-кет қатнаб турибди. Бетон йўлкаларда, бинолар атрофида 1 миллиондан ортиқ дарахт ва гул кўчатлари йўлингизга соя ташлаб, хушбўй ҳид таратяпти.

5-болалар, 26-катталар поликлиникалари кенг профилли бўлиб, энг янги даволаш аппаратлари билан жиҳозланган. Уларнинг ҳар бири кунига 650 — 700 беморга хизмат қила олиш имкониятига эга.

Ўн минг нусхадан кўпроқ адабиётларга эга бўлган тўртта кутубхона китобхонлар ихтиёрида.

129-ҳунар-техника билим юрти ҳам бу йил иш бошлади. Бу билим масканида меҳмонхоналар ва интурист базалари учун етук кадрлар тайёрлаб чиқарилади. Ҳозир унда юздан ортиқ бола таҳсил кўраяпти. Ўтган даврда олтита икки қаватли болалар комбинати ишга туширилди.

Массивда қатор озиқ-овқат магазинлари, ошхоналар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари, савдо маркази аҳолининг турли эҳтиёжларини тўла қондириш кучига эга.

Ўтган давр ичида ҳар бири 1200, 1500 ўқувчига мўлжалланган 220, 235, 240-ўрта мактаблар ёшларни ўз қучоғига олди. Шуниси қувончлики, ўтган сайловда массивда 4 та сайлов участкаси бўлган бўлса, бугунги кунда уларнинг сони 8 тага етди.

Биз массивдаги янги сайлов участкаларида бўлиб, у ердаги сайлов олди сиёсий-оммавий ишлар билан танишдик. Ҳамма ерда бу сиёсий кампанияга зўр уюшқоқлик билан ёндошилаётганлигини кўриб қувонасан киши. Шундай янги сайлов участкаларидан бири 235-ўрта мактабга жойлашган экан. Мактаб 1973 йили ишга тушган. Унда 1200 ўғил-қиз ўқияпти. Бир йил ичида 10 минг туп турли гул, дарахт кўчатлари экилган. Мактабга кираверишда қизил алвонларга чиройли қилиб ёзилган 16 июнь—СССР Олий Советига сайловлар куни эканлигини эслатувчи шиорлар, чақириқлар осиб қўйилган. Каттагина бир хонада агитпункт жойлашган бўлиб, унда газета-журналларнинг янги сонлари, сайлов ҳақидаги Низомлар, сайловчилар рўйхати, агитпункт иш плани, навбатчилар рўйхати осиб қўйилган. Радио, телевизор, шахмат-шашка сайловчилар ихтиёрида.

—Шу кунларда ишчан тарғиботчиларимиздан М. Бўронова, Ш. Ҳакимова, И. Тальянская, Х. Шожалилова ва бошқалар тез-тез хонадонларда бўлиб туришибди, — дейди агитпункт мудири Аҳрор Жўраев. — Улар КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга, гражданларга Мурожаатини ҳамда Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Советининг Совет Иттифоқи касаба союзларининг барча аъзоларига Мурожаати ва бошқа мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Ҳа, «Юнусобод» массиви янги сайлов арафасида обод, гўзал массивлардан бирига айланди. Юзлаб турар жой бинолари кўкка бўй чўзди, яна ўнлаб бинолар қад ростлаяпти.

Янги 16139 сайлов участкасида 2178 сайловчи рўйхатга олинди.

С. СУЛТОНОВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори Анатолий Шраменко пойтахтдаги «Геологоразведка» заводининг механика цехида ўн йилдан буён баракали меҳнат қилаётган новатор ишчилардан бири. У ўзининг тўққизинчи беш йиллик топшириқларини аллақачон бажарган бўлиб, ҳозир 1976 йилнинг октябрь ойи ҳисобига меҳнат қилаяпти.

СУРАТДА: А. Шраменко.

•Редакцияга хат

ҚАРОВСИЗ КЎКАТЛАР

Халқимиз «Яхшидан боғ, ёмондан доғ қолади», дейди. Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси раҳбарлари шаҳримизда ўтказилган ободонлаштириш ойлигида бир мунча яхши иштирок этиб, яхши ният билан кўчат экдилар. Лекин улар 5-трамвайнинг Ҳамза станцияси, 2, 10, 12-трамвайларнинг Образцов бекатларидаги трамвай айланасини ахлатхонага айлантириб қўйишган. Бу ердан ўтган ҳар бир ҳамшаҳаримиз у ердаги ифлосликларни кўриб таажжубга тушади. Баҳорда ўтқазилган кўчатлар қаровсиз аҳволда ётибди.

Образцов бекати ҳақида икки оғиз гапирмоқчиман. Маълумки, бекатда йўловчилар ҳамиша гавжум бўлади. Лекин улар учун ҳеч қандай шароит яратилмаган. Бошқа бекатларда бўладигани каби, скамейкалар ва сумка илгичлар йўқ. Биз бир нарсага ҳайронмиз. Нима сабабдан бекатлар бир-биридан фарқ қилади? Ахир, уларнинг ҳаммаси ҳам бир ташкилотга қарайди-ку.

И. РУСТАМОВ
йўловчи.

•Бизнинг марқамиз

ТОШКЕНТ ПРИЦЕПЛАРИ ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

Тошкент трактор заводи пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицепларни етказиб бериш учун Эроннинг «Агрифарм» фирмасидан заказ олган эди. Бу заказ бажарилди— Эрон далаларига 60 та шундай машина жўнатилди.

Завод коллективи бу заказни бажариш билан ўзига хос юбилейни — жаҳон бозорига ўз маҳсулоти жўнатила бошлаган дастлабки кундан буён ўтган ўн йиллик юбилейни нишонлади. 1964 йилда Ироқ билан Куба деҳқонлари номига шу корхонадан дастлабки 24 прицеп жўнатилган эди. «ТТЗ» маркали машиналарни эндиликда Осиё, Африкадаги, Европа ва Америкадаги кўпгина давлатларнинг далаларида учратиш мумкин.

Хорижий фирмаларнинг заказларига биноан шу йил ҳозиргача юздан ортиқроқ прицеп жўнатилди. Бу корхона экспорт қилаётган маҳсулотнинг бир қисмигина холос. Жумладан, Бангладеш Халқ Республикаси корхона маҳсулотини кўплаб харид қилмоқда. Шу республикадан 270 та прицеп тайёрлаб бериш тўғрисида заказ олинди. Бу—бултургидан қарийб икки баравар ортиқдир.

Тошкент заводининг трактор прицепи яқинда Давлат Сифат белгисига сазовор бўлди. Бу Ўзбекистонда олий аттестацияга сазовор бўлган биринчи қишлоқ хўжалик машинасидир. Маҳсулот сифатини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган бир қанча тадбирларни амалга ошириш туфайли шундай муваффақиятга эришилди. Заводда деталларни ва узелларни пайванд қилиш учун механизациялаштирилган линия жорий этилди. Кўпдан-кўп ишчилар ўз малакаларини ошириш учун илғор тажриба мактабларида ўқидилар. Ўз маҳсулотларига шахсий тамғаларини босиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Бу йил Тошкент заводининг конвейеридан 36 мингта прицеп чиқарилади. Шундан 100 таси планга қўшимча етказиб берилади. Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига коллектив шундай мажбурият олган.

В. ШЕВЦОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ДАСТЛАБКИ ЙЎЛОВЧИЛАР

ЖИЗЗАХ. Тошкент-Жиззах орасида қатнайдиган шинам экспресс темир йўл маршрути бўйлаб юрган поездларда чўлқуварларнинг ёш области марказига дастлабки йўловчилар келди. Ҳар бир поезд юмшоқ креслолар ва ҳаво кондиционерлари билан жиҳозланган тўрттадан вагондан иборат. Бу вагонларга 400 дан зиёдроқ пассажир сиғади. Янги экспресснинг тағин бир афзаллиги тез қатнашидир.

Тошкентдан то Жиззахгача бўлган масофани уч соатда босиб ўтади.

(ЎзТАГ).

•Шаҳар—қишлоққа

ЯНГИ ШАҲАРЧА

Мирзачўлда янги Зафаробод шаҳрининг дастлабки биноларига пойдевор қўйила бошлади. Шаҳар бундан бир йил аввал қўриқ ерда очилган ва Қизилқум билан чегарадош Октябрь районининг маркази бўлади.

Шу йил бу ерда дастлабки бинолар битади. Тошкентлик архитекторлар тузиб берган шаҳар бош плани барча коммунал қулайликлар комплекти бўлган уй-жой микрорайонларидан ташқари маданий-маиший ва савдо марказлари, мактаблар, болалар боғчалари ва касалхоналар қурилишини кўзда тутади.

Зафаробод пахтазор ва мевазорлар орасида 450 гектар майдонни эгаллайди. Келажакда бу ерда 25 минг киши яшайди.

(ЎзТАГ мухбири).

•Ёшлар—ишлаб чиқаришга

ИШЛАБ ҲАМ ЎҚИСА БЎЛАДИ

1970 йил ёзида Тошкент политехника институти қурилиш факультетининг кечки бўлимига ўқишга қабул қилиндим. Кундузи эса Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресги 9-қурилиш бошқармасига ишга кирдим. Мени Н. Павлидис бошлиқ бригадага аъзо қилиб олишди. Бу бригада комплекс ишлар билан шуғулланғани учун ғишт терувчиликдан бошқа касбларни ҳам ўрганишга тўғри келди. Бригададошларимнинг маслаҳатлари, кўмагида пайвандчилик, ғишт терувчилик, бетончилик касбларини ҳам эгаллаб олдим. Ҳозир қурилишдаги кўп ишларни бемалол бажара оламан.

Назария билан практикани бирга қўшиб боришда хикмат кўп экан. Ўқишда олган билимларим ишимда, ишда олган тажрибаларим эса ўқишда жуда асқотяпти. Бригадамизда мен каби кундузи ишлаб, кечқурун билим олаётган ёшлар кўплаб топилади. Масалан, Ҳазратқул Авазов ҳам политехника институтида ўқийди. У институтда яхши ўқиш билан бирга, бригадамизда ҳам моҳир қурувчи сифатида ҳурмат қозонган. Шунинг учун уни яқинда биз КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилдик. Яна бир ҳамкасбим Ботир Саидрасулев, автомобиль йўллари институтида, Мадамин Латипов қурилиш техникумида билим олишмоқда.

Ўтган тўрт йил мобайнида шаҳримизда жуда кўп бинолар қурилишида иштирок этдим. Баъзан шаҳримиз бўйлаб кезганимда, пойтахтимиз ҳуснига кўрк қўшиб турган ўзим қурилишида қатнашган кўплаб турар жой, маданий-маиший ва маъмурий биноларни кўрганимда қалбим қувончларга тўлади. Шунда бинокорлик касбини танлаб хато қилмаганимни ўйлаб, касбимдан фахрланаман.

Ҳалол меҳнат қилсанг, одамлар сени эъзозлар экан. Буни ўз ҳаётимдан биламан. Бу йил мен трестимиз ёшлари ВЛКСМ XVII съездига делегат қилиб сайлашди. Ватанимиз пойтахтида турли миллат ёшлари билан съезд ишида қатнашдим. У ердан жуда катта таассуротлар билан қайтдим. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг нутқини зўр қизиқиш билан тингладим.

Куни-кеча мактабларда сўнгги қўнғироқ янгради. Ҳадемай минглаб ўн етти ёшлилар қўлига етуклик гувоҳномаси тегади. Мен мактабни битираётган ёшларга сафимизга келинг, бинокорлик касбини эгаллаб, пойтахтимизни бундан ҳам гўзал, кўркам қилиш ишига ҳисса қўшинг, дегим келади.

А. БОҚИЕВ,
«Главташкентстрой» 159-қурилиш тресги 9-қурилиш бошқармасининг қурувчиси, ВЛКСМ XVII съезди делегати.

Португалия президентининг айтганлари

ЛИССАБОН, Португалия президенти А. Ди Спинола Порту шаҳрида кўп минг кишилик митингда сўзга чиқиб, Португалия халқи мамлакатнинг қуролли кучлари курашиб қўлга киритган эркинликни сақлаб қолиши керак, деди. Шоднёна бир ой ўтиб кетди, энди истиқбол тўғрисида сезгирлик билан ўйлай бошлаш, реакцион кучлар путур етказишга уринаётган эркинлигимизни ҳимоя қилиш керак, деди призидент. Мамлакатни анархия йўлига солиб юборишга, экономикада тартибсизлик туғдиришга уринаётган унсурларга қарши португалия халқи қуролли кучлар билан биргаликда курашмоғи лозим, деб таъкидлади А. Ди Спинола.

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ БЕДОДЛИГИ

БАЙРУТ. Бу ерда Фаластин миллий фронти раҳбарлигининг вакилларидан Араби Айёд ва Жирейз Кайнинг матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Фаластин арбоблари оккупациячи маъмурлар маҳаллий аҳолига қарши зўравонлик ва жабр-зулм кампаниясини авж олдириб юборганлигини айтиб бердилар. Исроилликлар арабларнинг озодлик курашини бўғиб ташлашга уриниб, уй-жойларни бузиб ташламоқдалар, ёппасига тинтув ўтказиб, одамларни қамамоқдалар, комендантлик соатини жорий қилмоқдалар. Шу йилнинг апрель ойидагина 400 дан ортиқ киши қамоққа олинди. Шулар орасида арабларнинг таниқли жамоат арбоблари, касаба союзларининг раҳбарлари, маданият ходимлари, ёзувчилар, журналистлар бор.

Матбуот конференциясининг қатнашчилари араб мамлакатларига, дунёдаги барча демократик ва тараққийпарвар ташкилотларга мурожаат қилиб, босиб олинган ерларда оккупациячиларнинг бедодлигига қарши норозилик билдиришга ва уни қоралашга чақирдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ ЁШЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

БОНН. «Совет Иттифоқи ёшлари шундай яшайди» деган шиор остида Германия Федератив Республикасида Совет ёшлари ҳафталиги бошланди. Ҳафталик Ғарбий Германиядаги етакчи демократик ёшлар ташкилотларидан бири—социалистик немис ишчи ёшлари ташкилотининг ташаббусига биноан ўтказилмоқда.

Республика ёшлари ҳафталик чоғида бўладиган йиғилишлар ва анжуманда совет ёшларининг турмуши ҳамда меҳнати билан танишадилар.

Чехословакиянинг чарм мўйна маҳсулотларига СССРда талаб катта. «Гала» корхонасининг коллективи бу маҳсулотлардан кўплаб чамадонлар, аёллар сумкаси, ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: контролёр Мария Якешова маҳсулотнинг сифатини кўздан кечирмоқда.

ЧТК — ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

СОМАЛИ ТИЛИДА

МОГАДИШО. Сомали тилида чоп этилаётган вақтли нашрлар сони ортиб бормоқда. Сомали тили ҳозир Сомали Демократик Республикасининг давлат тили ҳисобланади. Ахборот ва миллий ориентация министрлиги сомали тилида нашр эта бошлаган журнал «Уага усуб» («Янги давр») деб аталади. Журнал мамлакатда рўй бераётган иқтисодий ва социал ўзгаришларни ёритади. Журнал саҳифаларида Африкадаги ва бошқа қитъалардаги миллий-озодлик ҳаракати проблемаларига доир мақолалар босилади.

Ҳозир Республикада «Хиддигта октобар» умуммиллий газетаси билан бирга сомали тилида саккизта газета-журналлар босиб чиқарилмоқда.

ҚУРИЛИШДА ИШТИРОК ЭТАДИЛАР

БАҒДОД. Ироқ студентларидан 15 минг киши ёзги каникул вақтида Бағдод яқинида янги посёлка қурилишида иштирок этади. Бу ерда деҳқонлар учун 100 дан ортиқ турар-жой, болалар боғчаси, бошланғич мактаб, амбулатория, маданий-оқартув маркази, бозор қуриш мўлжалланган.

Студентлар қишлоқ хўжалигида ҳам турли ишларга ёрдам берадилар.

Адабиёт ва санъат

Изланиш йўлида

Қисқа бир даврда ўзбек тасвирий санъати фақатгина совет тасвирий санъатидагина эмас, шунингдек, жаҳон санъати хазинасидан ҳам муносиб ўрин олди.

Республикамизнинг рассомчилик санъатини юксалтиришга ва унинг жаҳон миқёсидаги шуҳратини оширишга муносиб ҳисса қўшган мўйқалам соҳибларидан бири Ўзбекистон халқ рассоми Абдулҳақ Абдуллаевдир. А. Абдуллаев ижоди Ўзбекистон тасвирий санъатида портрет жанрининг ривожи билан чамбарчас боғлиқ. Рассом яратган тасвирлардаги қаҳрамонлар ўлкамиз санъати ва маданиятининг ривожланиш тарихи солномачиларидир. Рассомнинг А. Ҳидоятов, Н. Ниёзов, Ойбек, Ш. Муродов, К. Ерматов, С. Абдулла ва шунга ўхшаш қатор портретлари ижодкор совет кишиларининг қиёфасини реал акс эттирганлиги билан қимматлидир.

А. Абдуллаев моҳир портретчилар Ван Дейк Рембрандт, И. Репин, В. Серов, П. Кориннарнинг ижодларини чуқур ўрганиб теран мазмунли кўп қиррали психологик етук асарлар яратди. Аброр Ҳидоятовнинг Отелло ролидаги портрети шу жиҳатдан характерлидир.

Актёр роль ўйнаётгани йўқ, у ҳақиқий Отеллони гавдалантиряпти. Ягонинг ёлғон гаплари натижасида Отелло қалбидаги Дездемонага нисбатан шубҳа ва нафрат туғилаётганлиги картинада ранглар уйғунлигида моҳирлик билан акс эттирилган. Аброр Ҳидоятовга хос ёрқин ҳамда ўткир маҳорат, кучли инсоний туйғу тасвирда шаклан ва мазмунан тўлиқ ўз ифодасини топган.

Рассом ўз ҳунари сирларидан моҳирона фойдаланиб портретда ҳаракат ва ҳаётийликни тасвирлай олган. Мана шу жонлилик мўйқалам соҳиби ижодининг ажралмас қисмидир.

«Мен қаҳрамонларимни севаман, — дейди А. Абдуллаев. Чунки улар билан ҳамнафас ва ҳамфикрман». Мусаввирнинг бу гапларида жон бор, чунки яратилаётган образ рассом ижодининг бутун процессида ривожланиб боради. Агар санъаткор яратаётган образини чуқур ҳис қилмас экан, уни ҳаққоний тасвирлай олмайди.

А. Абдуллаев «Она» портретини яратиш учун беш йил тинимсиз ижодий изланди, қачонки қалби куйлаб турган она образи яратилмагунча изланишдан қолмади.

Ўзбек халқининг севимли мутафаккир шоири Алишер Навоий образини яратиш учун ҳам рассом қариб 10 йилдан буён изланмоқда.

Ҳақиқий — санъаткор бўлиш учун санъатни севиш керак. Бунинг учун эса, умрни санъатга бағишлаш керак. Мана ҳамма изланишдаги рассомнинг фалсафаси. А. Абдуллаев инсон ички ва ташқи гўзаллигини, меҳнати ва ижодини акс эттирган портретлари билан Ўзбекистон тасвирий санъатида ўзига хос мактаб яратди. Бу бўлғуси портретчи рассомлар ва мусаввирнинг шогирдлари учун ҳам маҳорат мактаби бўлиб қолади.

Т. БОНИРОВ,
Қ. ЖУМАЕВ.

Суратда: А. Абдуллаев ўзи яратган шоир Миртемир портрети олдида.

Ҳайкал

(ШУ НОМЛИ ТУРКУМДАН)

Дўстим, замонага қурамиз ҳайкал,
Олам тургунича кулиб тургудек.
Шуълалардан унга берамиз сайқал,
Қуёшдек безавол ёруғ бергудек.
Биз ҳаёт рамзида ясаймиз ҳайкал,
Ишончу эътиқод гнёҳларидан.
Топар бу дунёмиз баркамол сайқал,
Ленинча заковат зиёларидан.
Ҳайкаллар қуямиз замонамизга,
Ильичча яшашнинг мазмунларидан.
Кўрк, чирой қўшамиз жаҳонимизга,
Ҳар иш, ҳар курашнинг якунларидан.
Аждодлар туҳфасин, ўтмиш дурларин
Бу ҳайкал аслига қўшамиз бесўз.
Минг йиллар жамлаган сўнмас нурларин
Сайқаллар ҳақига ҳайкал қуямиз.
Жанговар йўлларин кўргизиб унда,
Юраклар қатига руҳин қуямиз,
Аждоду авлодлар жамланар унда
Замона ҳайкалин қиламиз улкан,
Инсон қудратидан, ҳикматларидан.
Тағин гўзаллашар худудсиз маскан,
Заковат ва идрок зийнатларидан.
Бир замон умрига қуйган ҳар ҳайкал
Холидир жудолик аломатидан.
Уни пардозлайди висол ҳар маҳал,
Холидир фироқнинг жароҳатидан.
Ҳайкал ўрнатамиз Фарҳод ишқига
Ширинлар аҳдидан ёндириб чироғ.
Мурод бағишлаймиз Фарҳод ишқига,
Унда на ҳижрону, на ҳасрат, на доғ!.
Тоҳиру Зуҳрага қуямиз ҳайкал,
Диёр муҳаббатин унга айлаб бош.
Кураш оловидан берамиз сайқал;
Унда тобланажак ирода, бардош.
Биз қуйган ҳайкалда замон садоси,
Чулғаб ер-осмонни, гурлар беомон.
Самони уйғотган совет навоси,
Юлдузлар бағрига узатмиш туғён.
Ҳа, ҳайкал қуямиз чексиз ниҳоят,
Она сайёрада танҳо, ягона,
Бу — бизга Лениндан меросу одат,
Оламни порлатмоқ, этмоқ нурхона.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Қўшним

(«Дунё остонамдан бошланур» туркумидан).

Не-не гўзал касблар бордир дунёда,
Не-не мартабаси олий зотлар ҳам.
Қўшним дер: менга бахт ёрдир дунёда,
Бахтим шу: трамвай бошқарар ўктам.
Ахир, шеър ҳам — ўша ишчи трамвай —
Манзиллар сари байт, қанча бекат бор!
Мақтаниш нелигин билмай, чиранмай
Трамвай юргизар қўшним ҳокисор.
Севги байтларини ғазал сўнгида
Ният манзилига еткизсам омон,
Ҳушчақчақ ва ҳорғин кўзим ўнгида
Трамвайчи қўшним бўлар намоён.
Манзилига элтгач у, шўх болалар
Ва чоллар ортидан силкиб қолар қўл.
У — йўлда, қалб шундан ҳаловат олар.
Охири йўқ каби тугамас бу йўл.
О умр йўлидан бизлар шошамиз,
Олисларни яқин этмак пайида.
Қўшним ва мен бирга — бекат ошамиз
Тиним билмас вақт трамвайида.

Ташналик

Қара, ташна қалбим, борлиқда гуллаш,
Буни ёмонликка йўйиб бўлмайди.
Ташна кўзлар билан термулиб, хуллас,
Гуллар ёнгинига тўйиб бўлмайди.
Қара, ташна қалбим, чалғинмай асти,
Напармон гулларнинг юзига қара.
Келинчак кўкламнинг зебо бўй-басти,
Қайтарилмас, ахир, бу шан манзара.
О қалбим, гуллаш-ку такрорланади,
Фақат такрори йўқ гўзаллик ила.
Умрлар ташналик билан ёнади,
Сен шу умрларга омонлик тила.

Анвар ИСРОИЛОВ.

КИЧИК ҲАЖВЛАР

Мастлик — ростлик

Тўй давом этарди. Олифтагина кийинган, бир-биридан андаза кўчиргандек, дўпписини бошига қийшиқ қўндириб олган икки йигит давра ўртасида ўз санъатини намойиш қиларди. Бири тор чертади, иккинчиси чилдирмани тарақлатади...

Улар хазин оҳангли «Жоним отам» ашуласини тамомлаб, «Воҳай бола»ни бошлаб юборишди. Ширакайф бўлиб ўтирган меҳмонларнинг руҳиятида жонланиш юз берди. Юракларни ўртовчи «Жонингизга жон бўлай, жонимга дармоним отам» сўзларини тинглаб, кўзига ёш олиб ўтирганлар «Ёрнинг бели ингичка» сўзларини эшитиб, лабларини кулгидан йиғиштиролмай қолдилар.

Кўп ўтмай, даврада қийқириқ, қарсак авжига чиқди. Иккала ашулачининг овози икки хил. Бири хириллаб, чийиллаб айтади. Бири ашула оҳанги бўйича кетаётган бўлса, иккинчиси шудгор кезади. Улар ўзларининг нўноқликларини билишади шекилли, пауза пайтида қуюшқондан ташқари сўзларни ҳам айтиб юборишади. Бу билан даврада яна қийқириқ бошланади.

Даврада ўтирганлардан бири ёнидаги улфатига мақтанди:

— Биз келтирган санъатчилар қалай?.. Зўрми?... Хадрадаги чойхонадан топиб олиб келдим. Менинг тўянам шу оғайнимга, билдингми? Артистингни ўзим кўтараман, деган эдим...

Нариги улфат кайфдан қисилган кўзларини аранг очиб, давра кезиб юрган ашулачи йигитларга қаради:

— Артистларинг ёмон эмас.. Айниқса, кийинишни жойига қўйишар экан хумпарлар...

Ўринли маслаҳат

Бир ҳаваскор ёзувчи ўзининг бўлмағур асарлари билан редакцияни тўлдириб юборди. У гоҳо эртак ва ҳикоялар кўтариб келар, гоҳо янги ёзган шеър ва масалларини ўқиб бериб, адабиёт бўлимидагиларнинг вақтини олар эди. Бир куни бўлим мудири ҳаваскор ёзувчини ўз ёнига ўтқазди-да, дўстлик юзасидан шундай деди:

— Лўнда гап шуки, акаси, ёзганларингиз ҳеч эпақага келмаётибди. Бундан кейин ҳам сиздан бирон гап чиқишига кўзимиз етмайди. Беҳуда меҳнат қилиб юргандан кўра, бошқа иш билан шуғуллансангиз қандай бўларкин? Масалан...

— Ёзмасдан туролмайман-да, — бўлим мудирининг сўзини кесди ҳаваскор. — Ёзмаслигим ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

Иштиёқ билан сўзлаётган бўлим мудири гапдан тўхтаб, ҳаваскорга тикилиб қолди. Сўнгра ундан сўради:

— Армияда ошна-оғайниларингиз борми?

— Бор, — деди ҳаваскор.

— Бошқа шаҳарларда қариндош-уруғларингиз борми?

— Бор. Нима эди? — ҳайрон бўлиб сўради ҳаваскор.

— Агар ёзмасдан туролмасангиз, — деди бўлим мудири, — ўша ошна-оғайниларингизга, қариндош уруғларингизга тинимсиз хат ёзаверинг...

О. ҲУСАНОВ.

Чинор япроғи

Баҳор-у ёз, бошингга соя,
Дўл, ёмғирдан этиб ҳимоя,
Илк севгинг ва ишқингга доя —
Бўлган япроқман!
Ер кўргани келсанг кун сайин,
Қулоғингга шивирлаб майин,
Севиклигинг келиши тайин —
Деган япроқман!
Ой нурида тўшалиб ерга,
Маъшуқангни кутганман бирга.
Гоҳо хомуш, гоҳ кириб тилга,
Шитир-шитир —
Кулган япроқман!
Уйингизга шерикман ҳар чоқ,
Паноҳимда бўлдингиз қўшоқ,
Ҳаётингиз бўлгуси порлоқ,
Ишқингизга гувоҳ
Япроқман.

Шамси ОДИЛ.

Республика санъат музейи янги бинога кўчиб ўтганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ана шу давр ичида мингларча томошабинлар янги, замонавий бинодан жой олган ажойиб санъат асарларини томоша қилдилар.

СУРАТДА: томошабинлар XIX аср Хитой амалий санъати намуналарини кўздан кечиришаяпти.

В. Белоплотов фотоси.

Масалчалар

ШЕР БИЛАН МУШУК

— Бир куни тўқайда Шерга дуч келиб қолганимда ҳам кутилиб кетганман, — деб мақтаниб қолди кўпни кўрган Сичқон ўз шерикларига.

— Шеринг нима бўпти, мен ўзимизнинг Ола мушукка чап берганман, — деди иккинчи Сичқон.

«СЕЗГИР» ЖИРАФА

Ҳайвонот боғида бир куни ичак узилди аския бўлибди. Маймун сакраб-сакраб қийқирибди, айиқполвон юмалаб-юмалаб хо-холабди, фил хартумини силкиб, пихиллаб кулибди, ҳаттоки бўри ҳам тишларини иржайтириб кўйибди. Биргина бўйни узун Жирафа индамай аланглаб тураверибди.

Орадан уч кун ўтгач, қоқ ярим кечаси Жирафа бор овози билан қаҳқаҳа отиб юборибди. Жониворлар чўчиб уйғониб қарашса, Жирафа бўйинларини саланг-саланг қилиб қотиб-қотиб кулаётганмиш.

— Ҳа, нима бўлди, тинчликми ўзи? — деб сўрашибди жониворлар.

— Вой ҳуворилареӣ, анув куни роса қизиқ аския бўлган эканку, — дебди Жирафа кўзларидан чиққан ёшларини силкита-силкита.

Бечорага ўша аския уч кун деганда етиб борган экан...

ПИСТА БИЛАН ДАНАК

— Қизиқ, иккаламиз ҳам бир мағизмизу, лекин одамлар сени шундайлигингча дастурхонларига қўйишади, мени бўлса обдан тош билан эзишади, — деди ҳайрон бўлиб Данак.

— Хушмуомилалик яхшида, — деди кулиб Пистаи хандон.

УЗУК ВА БАРМОҚЛАР

— Биз бўлмасак бармоқлар қуп-қуруқ, панжа, холос, биз уларни безаб турамиз, — дейишди бармоқлардаги узуклар ўзларини кўз-кўз қилишиб.

— Безашгаку — безайсизлар, аммо сиқиб жонимизни олганларингиз-чи? — дейишди бармоқлар уҳ тортишиб.

ТАЪЗИМ БИЛАН КИБР

— Мунча эгиласан? — деди Таъзимни камситиб Кибр.

— Мен эгилсам ҳам олдинга эгиламан, сен бўлсанг орқага, — деди Таъзим.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

Қўли гул уста

Тоҳир Тўхтахўжаев халқ ҳурматига лойиқ уста наққошлардан. Кундалик ҳаётимизда ишлатиладиган турли буюмлар-гулдонлар, қаламдон ва сиёҳдонлар, мурч идиш, лаган ва кўзалар, медальон ва бошқа тақинчоқлар ана шу уста ва унинг шогирдлари томонидан нақшланиб сайқал берилади.

ЎзССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, халқ наққоши Тоҳир Тўхтахўжаев ўзининг илк бор ижодий фаолиятини 1937 йилда Тошкентдаги ўқув ишлаб чиқариш комбинатини тугаллагандан сўнг бошлади. Шу йили у ёш наққош Ёқуб Раупов билан биргаликда Москвадаги Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг ўзбек павильонини безади. Бу амалий иш унинг ижодий равнақида муҳим туртки бўлди.

Т. Тўхтахўжаев ўқиб юрган даврларида моҳир наққош Олимжон Қосимжоновдан наққошликнинг нозик сирларини ўрганди ва унинг иш услуби билан яқиндан танишди.

Устанинг ёғоч ўймакорлик асарлари ГДР, Япония ва АҚШ да, Франция ва Грециядаги совет санъати виставкаларида юқори баҳоланди.

Уста 1962 йилда СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўзининг янги ва тематик жиҳатдан мукаммал ишлари билан қатнашганлиги учун кичик кумуш медал билан тақдирланди. 60-йиллар давомида Тоҳир ака ўз ижодига бирмунча янгиликлар киритди. Унинг камолот саҳифасида живопись, классик миниатюра ва замонавий «шартли» шакллар пайдо бўла бошлайди. Графин ва олти рюмкадан иборат «Самарқанд обидалари» — сервизи, «Улуғбек мутаолада» — миниатюрали кўзаси, шартли пахта тасвири туширилган кўза ҳамда улуғ шоир А. Навоий сиймоси акс эттирилган лаганлар ва кўпгина ёғоч буюмлар бунга мисол бўла олади.

Тоҳир ака ижод билангина банд бўлиб қолмай, Беньков номли республика бадиий билим юртида ёшларга наққошлик сирларини ўргатиб, уларнинг назарий билимларини оширишга ҳисса қўшаётган етакчи педагоглардан ҳисобланади. Унинг педагогик фаолияти ҳамда миллий амалий санъатимизнинг ривожланишида қатнашганлигини партия ва ҳукуматимиз юксак тақдирлади. 1968 йилда уста «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби» юксак унвони билан тақдирланди. Уста наққош кўп йиллардан бери «Сувенир» фабрикасининг ёғочга нақш ишлаш цехида бош рассом бўлиб ишлаб келади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига Тоҳир ака ҳам муносиб туҳфа тайёрлади. Унинг «Пахта ислими» мавзуида ишлаган кўза ва лагани Ўзбекистон халқ хўжалиги виставкасида намойиш қилинмоқда. Айни пайтда у ўзининг янги асари — «Қўшбанд ислими» мавзундаги катта кўзасини битириш арафасида. Уни ҳам юбилейга тортиқ қилмоқчи.

Н. УМАРОВ.

СУРАТДА: Т. Тўхтахўжаев Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёрлаётган сувенирлар.

О. Апухтин фотолари.

Йиллар шамоли

Ёзувчи Омон Мухторов бухоролик қишлоқ ёшлари ҳаётидан «Йиллар шамоли» деган роман ёзди. Асарда ёшлар меҳнати, муҳаббати, уларнинг Ватан ва халқ олдидаги бурчи ҳақида ҳикоя қилинади.

Қуйида шу асардан парча билан танишасиз.

Камол ҳовлига қайтиб, дарвозани сассиз очди-ю, уйда чироқ милтираётганини кўрди.

У даҳлизга кириб оёғидаги дағал туфлини ошиқмай ечди. Пальтоси ва телпагини михга илди-да, очиқ эшикдан ичкарига мўралади. Райҳон биби хона тўрида оёқларини сандалга суқиб, чўнқайиб ўтирар, тўзғиган сочларидан юзига соя тушган, кўзларини кўриб бўлмасди.

Камол уйга кирди.

Караxт ўтирган кампир қимир этмади. У гўёки сандалга бир ўтирганича, қотиб қолганга ўхшарди. Камол хона тўридаги чорпоя устида тахтланиб турган кўрпалардан олиб, орқа девор этагида ўзига ўрин солди ва кампирга ортиқ кўз ташлашдан ҳайиқиб, ўринга секин кирди-да, бошига кўрпани тортди...

У кўз очганида, деразада қуёш ёнар, ташқарида кечаги қор яроқлаб ётарди...

Уйга кампир кириб дастурхон ёзди-да, ўзи дарҳол чиқиб кетди. Камол даҳлиздаги қумғонда сув қолмаганини кўриб, ювинишга сув олгани ошхонага борди ва Райҳон биби бошига ақалли бир парча латта ҳам ўралмаган, сочлари ёздагидек елкаларида тўзғиган ҳолатда ошхонадаги супача лабида чўнқайиб ўтирганини кўрди. Кампирнинг кўзлари тунд, юзи тахтадай жонсиз, ҳаракатсиз, унинг тиззаларига босилган қўллари худди тошбақа косасидай ғадир — будир, кўкимтир, қорамтир тусга кирганди.

Райҳон биби ўғлига қиё ҳам боқмади. У, афтидан, қаттиқ ранжиган, рангу рўйига қараганда, туни бўйи мижжа қоқмаган, ўзини бадбахт ҳис этиб, фожиавий қиёфага кирганга ўхшарди.

Камол кампирнинг ёнидан журъатсиз ўтиб, каттакон ёғоч чўмич билан хумдан қумғонга сув солди ва кампирнинг ёнидан яна журъатсиз ўтиб, ташқарига чиқди. У кампирнинг кўнглидаги аразни, аламни шунчаки узрмаъзур қилиб ювиш имконсиз эканлигини, кампирга кечикқани учун бирон баҳона кўрсатишнинг эса, бундан ҳам кўпроқ иложи йўқлигини сезиб, юрагида ўзининг журъатсиз, жасоратсиз эканлигидан шикоятга келди. У даҳлизга кириб ювинди ва уйга кириб, дастурхон бошида чўнқайди. Қорни очиққанидан ғулдираётганига қарамай, томоғидан бир бурда нон, бир қултум чой зўр-базўр ўтди. У «беш-олти кун уйдан бутунлай чиқмайман, шундай қилиб кампирнинг кўнглидаги аразни, аламни ювиб ташлайман»! — деб ўйлади. Ўрнидан қўзғолиб, уй қизидай кўрпа-тўшакни тартибга солди, дастурхонни йиғиштириб, чойнак — пиёлани жойига қўйди. Сўнг, даҳлиздан супургини олиб уйни супурди, ташқарига чиқиб молхонага борди-да, сигирларга пичан берди, сув берди.

Камол кампирнинг кўнглини топгиси келиб, кечгача рўзғорнинг кўзга кўринмас икир-чикир юмушларига ўзини урди. Бироқ, у кампирнинг юмшаганини кўрмай, дам сайин сиқилаверди. Кампир ошхонадан уйга қайтиб, худди кеч тундагидай хона тўрида сандалга оёқ суқиб, чўнқайиб ўтирганича, қимир этмай ўтираверди ва унинг Камолга иши ҳам бўлмади.

Пешиндан кейин қуёш юзини яна булут тутиб, эрий бошлаган қор қайта яхлади. Ерга вазмин булутлар сояси тушиб, ер бағрини юракни сиқиб юборадиган кундузги қоронғулик қоплай бошлади.

Камолнинг Ойдинни кўргиси, болаларча содда жиддият акс этган юзи, катта, беғубор, ёруғ кўзларига тикилгиси келди.

У апил-тапил кийиниб, кампирга ҳам қарамай, эшикка ошиқди.

Кампир баногоҳ тирилди:

— Сан яна кетасанми, болам?! Сан мундай юрганингга ақалли, мандан уёлмайсанми?!

Камол кампирнинг баногоҳ тирилганини кўриб, ўзини йўқотди:

— Э, она, ман фақат кўчани озгина айланиб...

Райҳон биби қўлини ерга тираб, ўрнидан турди.

— Сан қаерга кетсанг, манам бораман...

Камол Ойдин билан учрашувга кампирни етаклаб боролмаслигини билганидан, эшик оғзида турганича, қотиб қолди.

Райҳон биби Ойдинни биринчи кўрганида унга мамнуният билан қараган бўлса, иккинчи марта Марзиянинг тўйи кечасида кўриб, унга нисбатан кўнгли норозилик ҳиссига тўлди.

Келин билан куёв давра тўридан жой олиб, қадаҳлар жаранглаганидан кейин, тўй қизиди.

Райондан келган, бирининг қўлида чилдирма, иккинчиси қорнига рубобни босган хонанда йигитлар давра ўртасига чиқиб, рақсбоп енгил ашулаларни айта бошлашди.

Маҳмуд деган йигит ўйинга тушди.

У даврани икки-уч айланиб, келиннинг ёнида ўтирган қизларга яқинлашди ва тўғри Ойдиннинг қўлини тутиб, уни ўйинга тортди.

Ойдин нозу фироқ қилмади.

Ойдиннинг, қўлларини қанотдай силкиб, бармоқларини қирсиллатганича эркин ўйнаганидан хонандалар жонланишди. Улар илжайиб-ишшайиб «Кўзимгдан» деган ашулани олишди.

Бухорода «созанда» деган сўзни, асосан «чолғувчи» эмас, кўпроқ «отарчи» маъносида тушунишади.

Райҳон биби ҳам «созанда» сўзини шундай маънода тушунарди. «Иби, мам буни туппатузук қиз десам, бу созанда экан-ку!» — минғиллади кампир Ойдиннинг шундай катта даврада бемалол рақсга тушганидан бўғилиб.

Райҳон бибининг Ойдинни келин қилишга норозилиги мана шу тўй воқеасидан сўнг, икки ҳисса ошди.

Марзия хонадон билан хайрлашиб, кампир ўғли билан ёлғиз қолгач, ўғлининг юриш-туриши уни олдингидан ортиқ ташвишга сола бошлади.

У Камолнинг уйига мунтазам кеч қайтаётганини кўриб, бир куни Камолга билдирмасдан кутубхонага бормоқчи бўлди. Ўзича ўғлининг бошини айлантирган қиз билан уришиб, қизнинг юзларини тимдалашга, сочларини юлишга қарор қилди. Райҳон биби ўз қарори бўйича бир куни рўмолини бошига ташлаб, кутубхонага йўл олди.

Ойдин, кекса кишининг ёш боладай кутубхонага бошдан қўрқа-писа мўралаб, сўнг имиллаб киришини биринчи кўраётгани учундир, аввал кампирга «бу кишининг нима иши бор экан»? — дегандай ҳайрат билан қаради. Бироқ, кампир ичкарига кириб келгач, уни таниб, ўрнидан турди. Илдам юриб, салом берди-да, ўтиришга таклиф қилди.

— Шаҳарда кўп кўрганман, бибижон, рус кампирлари, бобойлари доим кутубхонага кириб, китоб танлаб юришади... — кулди Ойдин. — Лекин, бизда онахон, отахонлар вақтида ўқиёлмаган, кутубхонага ҳам киришмайди... Бу қишлоқда сиз биринчи бўлдингиз, бибижон...

Райҳон биби бу гапга совуқ жавоб қайтарди:

— Бизни бесавод қолганимиз ўзимизга сандан кўпроқ маълум. Сан буни айтиб, бизни устимиздан кулма!..

Кампир Ойдиннинг юз-кўзида кексаларга беҳурмат қарашдан асар йўқлигини, Ойдиннинг самимий кулиб, самимий гапирганини кўра туриб, уришгиси бўлгани учун ҳам, шундай деди. У қизнинг сапчиб кетиши ва жанжалга имконият яратиб беришини истарди. Аммо Ойдин жанжалга имконият яратиб бермади.

— Мен сиздан кулиб, эсимни ебманми, бибижон!.. Мен фақат сизни кўриб, жудаям хурсанд бўлдим...

Райҳон биби «санга кўзим учиб тургани йўқ эди» деган мазмунда гапириб, яна қизнинг қитиғига тегишни ўйлади. У, магазинга харид қилгани келган эдим, йўл устида шу даргоҳни кўриб ўтайин деб бошимни суқдим, холос, сингари гапларини айтди.

(Давоми 4-бетда).

ЙИЛЛАР ШАМОЛИ

(Боши учинчи бетда).

— Сиз мени кўришга келдингиз десам, магазин билан бу даргоҳдан гапирасиз-а, бибижон!.. Ёлғондан бўлсаям, сени кўришга келдим, қизим, демайсизми!..

Райҳон биби Ойдиннинг самимияти олдида ўзини йўқотди. У қизга тикилди-ю, унга бу қиз ҳозир ёлғизлик ҳиссидан нечундир сиқилаётгандай бўлиб кўринди. Усмон бобо вафотидан кейин ёлғизликни сезиб, энди Марзия хонадондан кетгач, ўзини тамоман ёлғиздай ҳис этган кампирнинг қизга ногаҳон юраги ачишди.

У Ойдиннинг гапини тинглаб, ўзича «бу қизнинг ҳам манга ўхшаган кекса бир онаси бордир; у муштипар онани, она эса, ундан ҳам кўпроқ қизини соғиниб юргандир!» — деб ўйлади. Қандай сабаблар билан бўлмасин, онадан йироққа тушган фарзандни бошқа оналар хўрлаб, силташлари, янкалаб қўймишлари уларга — айниқса, уларга муносиб эмаслиги кампирнинг хаёлидан ўтиб, юрагида оналик ҳиссиёти чайқалди.

Кампир умрида ҳеч қачон бировнинг юзларини тимдалаб, сочларини юлиш қўлидан келмагани ва ёвуз бўлиб, шу дамда, юзи бу қадар латиф, кўзлари бу қадар ёруғ бир санамга ваҳший ташланиш қўлидан келмаслигини ҳис этди.

Райҳон бибини бу даргоҳга бошлаб келган муддао ўрнини бирданига бутунлай бошқа муддаолар эгаллади.

Кампир ич-ичида ҳамон ўғлини бўлажак келиндан рашк қилар, қизғанарди. Бироқ, энди унинг қону жонидаги рашку қизғанишни босиб, ўғлини тезроқ уйлантиргиси келди. У, ўғлим кимга бўлсада уйланса бас, тезроқ келин туширмасам бўлмайди, деб ўйлади. Унга ўғлини жадал уйлантириб, орзуҳавасини кўрмаса, уч-тўрт кун орасида умри шамъи бехосдан лип этиб сўнадигандай, аксинча, ўғли уйланса-ю, йигитнинг пушти камаридан дунёга фарзанд келса, ўзининг ҳаёти ҳам давом этиб, умри умуман боқий бўлиб қоладигандай туюлди.

Райҳон биби Ойдинга тикилиб, кўнглида унга нисбатан ажиб яқинликни туйди. Қизни бағрига олгиси, эркалагиси келди. Худди шу асно кампирнинг кўнглидан «ман сани келин қилишни хоҳлайман-ку, лекин санга буни қандай билдириб Камолга қандай айтайин!» — деган гаплар ўтди. У Ойдинга хаёлан бундай мурожаат қилди: «Манга келин бўлақол!.. Ман сани ўз бағримда кўрмай туриб ўлиб кетишдан қўрқаман!.. Шундай бўлиши мумкин, болам. Инсон умри бебақо!.. Ман бундан жудаям қўрқаман!..»

Райҳон бибининг кўз олдини туман босгандай бўлди.

У Ойдинни бир нафасга унутди-ю, туман бағрида енгил буғ кўтарилаётган мис тоғорани, баданига сув текканидан нотинчланиб ярим юмуқ кўзларини янада қисганича ожизгина йиғламсираб турган яланғоч, оппоқ чақалоқни кўрди. Бу чақалоқнинг ўзига нақадар азиз эканлигини тасаввур қилиб, кампирнинг нафаси бўғзига тиқилди. Фақатгина Камол эмас, Ҳасан билан Ҳусаннинг ниҳоллик пайтида кўриган ҳаёти ҳам мана шу норасиданинг қону жонида давом этадигандай бўлиб туюлди унга.

— Ман келишга келдим, болам! — деди у. — Энди сан ўзинг бизни ҳовлига бор...

— Бораман, бибижон, — ваъда берди Ойдин. — Албатта, бир бораман...

— Бир эмас, кўп келгин... Биз одамга ошиқ, болам...

Кампир қалбидаги бутун ҳарорат, кўнглидаги бутун илтижони оддийгина бир ҳаракатга жамлади — Ойдиннинг тиззасида ётган нозиккина қўлни устига ўзининг меҳнатдан тарс-тарс ёрилиб кетган дағал қўлини оҳиста қўйди.

— Майли, ман кетай, болам... Локин, сан, гоҳо бизни ҳовлига келишни ёдингдан чиқарма...

Райҳон биби Ойдин билан хайрлашди.

У кўчада бораркан, унга бошдан охир ўзи Ойдиндан бекорга норози бўлиб юргандай кўринди-да, хайриятки урушмадик, деб ўйлади. Шу дамда кампир учун Ойдин шаҳарлик эканлигининг фарқи йўқ, қизнинг ота-онаси ўзига номаълум одамлар эканлиги ҳам уни қизиқтирмасди. Унга Ойдин билан Камол бир-бирини қадрлаб, иккиси бирга бахтли бўлса, кифоя эди.

Қорда имиллаб сурилган кампир Ойдинни хушрўй, ақлли, самимиятли атади. Унинг хаёлидан яна бундай гаплар ўтди: «Бу қизни ўғлим бекорга яхши кўрмайди-ку!.. Ўғлим яхши кўрган қизни нима учун ман яхши кўрмас эканман!..»

* * *

Камол уч-тўрт кун Райҳон бибининг юзига қаради.

У, ниҳоят, эзилиб кетди-да, кампир индаса индар, индамаса индамас деб, кўчага кескин босди ва тўғри Ойдиннинг ҳузурига борди.

Кутубхонага кирган заҳоти, ҳар сафаргидек, гўзал бир табиат бунёдининг катта, беғубор, содда кўзларига тўқнашди Камол.

Ойдин йигитдан кўзларини олиб қочди.

У ўрнидан қўзғолди-ю, йигитга ҳамон тик қарамай, тахта тўсиқнинг четидаги эшикчани очди. Сўнг, бери томонга ўтиб, девор этагида қатор турган курсилардан бирини дераза олдига олиб қўйди.

Камол курсига ўтиб ўтирди.

Ойдин, одатдагидай, иккинчи курсини унга рўбарў қўйиб ўтирмади. У бекинмачоқ ўйнаган болаларга ўхшаб, ўзини йигитнинг соясига олди.

Камол қизнинг ўз соясида нафасини ютиб, қимир этмасдан турганини ҳис этди.

Ойдин бирдан йигитнинг бошига энгашди. У йигитнинг бошини қучди-да, эркаланиб унинг бўйнига икки тарафдан муздай кафтларини босди:

— Сизни бўғиш керак!..

Камол қизни сўнгги кўришувда хафа қилгани-ю, устига устак уч-тўрт кун ғойиб бўлганини ўйлаб, хижолат чекди.

— Бўғинг... Ман рози...

— Кўнглим бўлмайди-да!..

Камол қизнинг қўлларини тутиб, навбатма-навбат лабларига, юз-кўзларига босди.

— Жоним... Чиройлигим...

Ойдин йигитнинг қўлларидан бирини тутиб, кафтини очди ва дарз кетган шишадай серчизиқ кафтига, сўнг эса, бармоқларига қаради:

— Бармоқларингиз узун-узун... Шаҳарлик бўлсангиз, балки, пианино чалармидингиз!.. Чалмасангиз ҳам одамлар «пианино чаласизми?» деб сўрашарди. Чунки, пианино чаладиганларни бармоғи шундай узун-узун бўлади...

«Шаҳарлик бўлсангиз...» деган гапдан Камолнинг кўнглига ғаш тушди. У ўзини шаҳарлик бўлмагани учун бироз камситилгандай ҳис этди.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасида қандайдир тафовут борлиги-ю, Ойдин билан ўзини мана шу тафовут қачондир биргина дарёнинг икки қирғоғига ажратиб қўйиши мумкинлиги йигитнинг хаёлига келмаганди.

— Когонда юрган вақтда сизларда пианино бормиди?!

— Борликка бор эдику, лекин уни биров чалганини кўрганим йўқ...

Камол Ойдинни ёлғон гапирябди деб ўйлади.

Унга пианинодан таралган оҳанг остида бу қиз кўп марта ашула хиргойи қилиб, кўп марта рақсга тушгандай, ҳозир ўзига дилраболик кўрсатган санам ўшанда кимларгадир ҳамдамлик кўрсатгандай бўлиб туюлди. Йигитга ўзи бировнинг усти-бошини топиб кийган фаҳму фаросати кам бир одамга ўхшаб кўринди-да, қўлини асабият билан Ойдиннинг қўлидан тортиб олди.

Ойдин Камолнинг кайфияти бузилганини сездими, уни четлаб, орқа девор этагидаги курсилардан бирига бориб ўтирди:

— Сизга нима бўлди?! Бирон гап бўлдими?!

— Йўқ... Манга ҳеч нима бўлгани йўқ...

Ойдин ўрнидан енгил қўзғолиб, тахта тўсиқдан эшиккача нари-бери юра бошлади.

Камол ҳам ўрнидан турди. У гўёки ўзи ўтирган курси билан Ойдиннинг нари-бери эркин қадам ташлашига халал беришдан ҳайиққандай, курсини дераза олдига олиб қўйди. Сўнг, кафтларини курси суянчиғига босганича, ях гуллар тушган ойнадан ташқарига қаради. Худди кеча ва олдинги кунлардаги сингари лап-лап қор келар, хира ойнада оппоқ оламдан бўлак ҳеч нарса кўзга ташланмасди.

Йигит ўз соясида тағин Ойдиннинг пайдо бўлганини сезди.

— «Шаҳарлик бўлсангиз...» деганим сизга оғир ботдими?!

Камол индамади.

Ойдин иккала мушти билан ноғора қоққандай, йигитнинг орқасига ура бошлади:

— Жинни... девона... тентак...

Камол ўгирилиб, қизни бўйнидан қучди.

— Қалдирғочи-м... Камалагим!..

Ойдин бу гапга рози бўлмагандай, эркалик билан бошини чайқади:

— Ўзингиз қалдирғоч!.. Ўзингиз камалак!..

Ойдин бирдан ўзини йигитнинг бағридан бўшатди:

— Биров келиб қолса, нима дейди!.. Бу сизга уйингиз эмаску...

Омон МУХТОРОВ.

Спорт

● ФУТБОЛ

НАВБАТДАГИ ТУРДА

Футбол бўйича СССР чемпионатининг биринчи лига командалари ўртасида ҳам навбатдаги тур ўйинлари бўлиб ўтди. Бунда Москва «Локомотив» командаси Минскнинг «Динамо» командасини қабул қилди. Кескин кураш вазиятида ўтган бу учрашув москваликлар фойдасига 1:0 ҳисобида ҳал бўлди.

Ўйиннинг дастлабки минутларида меҳмонлар уюшқоқлик билан ўйнаб тез-тез мезбонлар дарвозаси олдида пайдо бўла бошладилар. Чунки, команда тўққиз ўйиндан 11 очко тўплаб, турнир жадвалининг саккизинчи поғонасида бораётган эди. Албатта бу ўтган йили олий лигада қатнашган команда учун етарли эмас.

Бироқ, ўйинчилар ҳар қанча уринишмасин мезбонлар уларнинг ҳужумини маҳорат билан қайтариб туришди. Айниқса «Локомотив» командаси ўйинчиси Чисноков бу учрашувда зўр маҳорат кўрсатди. Лекин, мезбонлар ҳам бир неча марта қулай вазиятларни қўлдан бой бериб қўйдилар. Бўлмаса, улар меҳмонлар дарвозасини яна аниқ нишонга олишлари мумкин эди.

Нальчик шаҳрида маҳаллий «Спартак» Свердловскнинг «Уралмаш» спортчиларини қабул қилди. Ўйин 3:0 ҳисобида мезбонлар фойдасига ҳал бўлди.

Ростовнинг СКА ва Бокунинг «Нефтчи» командалари ўз майдонларида «Звезда» (Пермь) ва «Металлург» (Липецк) ўйинчиларига 1:0 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Краснодарнинг «Кубань» командаси Куйбишевнинг «Крилья Советов» футболчилари билан учрашдилар. Ҳар иккала команда ҳам тенг вазиятда ўйнашди. Натижада, бу ерда ҳисоб очилмади.

«Помир», «Душанба» — «Таврия», «Симферополь» командаларининг навбатдаги учрашувлари 2:1 ҳисобида «Помир» командаси спортчилари фойдасига ҳал бўлди.

Ашхободда маҳаллий «Строитель» командаси Ивано-Франковскнинг «Спартак» футболчилари билан куч синашди. Ўйин дуранг натижа билан тугади. Меҳмонлар ҳам мезбонлар ҳам дарвозани икки мартадан аниқ нишонга олдилар.

Оржоникидзенинг «Спартак» командаси эса Кемеровонинг «Кузбасс» футболчиларини қабул қилиб, уларни 3:1 ҳисобида ютди.

Кутаисида ҳисоб 2:0 бўлди. Маҳаллий «Торпедо» — Запорожьенинг «Металлург» командасини қабул этган эди.

Командаларнинг охирги тур учрашувлардан сўнг жадвалда эгаллаган ўринлари қуйидагича:

	У	Ю	Д	М	Т—Н	О
«Нефтчи»	10	7	1	2	11—4	15
СКА	9	6	1	2	15—6	13
«Крилья-Советов»	10	5	3	2	12—7	13
«Локомотив»	9	6	0	3	14—6	12
«Звезда»	10	5	2	3	14—12	12
«Таврия»	9	4	3	2	13—7	11
«Динамо»	9	5	1	3	13—9	11
«Спартак» Н	9	4	3	2	9—5	11
«Торпедо»	10	5	1	4	12—11	11
«Шинник»	9	4	3	2	10—9	11
«Кузбасс»	10	5	1	4	12—14	11
«Спартак» О	9	4	1	4	15—15	9
«Помир»	10	3	2	5	10—13	8
«Уралмаш»	10	3	2	5	6—14	8
«Строитель»	10	2	3	5	11—14	7
«Металлург»	9	2	3	4	7—11	7
«Кубань»	9	1	4	4	10—17	6
«Спартак» И—Ф	9	1	3	5	7—10	5
«Текстильшик»	9	0	4	5	7—15	4
«Металлург» З	9	1	1	7	8—17	3

Бугун ва эртага „Зангори экран"да

3 ИЮНЬ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм-концерт **Рус тилида:** 18.45 Совет Армияси жангчилари учун. «Биз — танкчилармиз». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.10 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 19.25 «Калинин областининг муқобил плани — амалда». Кўрсатувда Калинин область партия комитетининг биринчи секретари Н. Г. Коротков иштирок этади. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.10 Оламда нима гап? 20.30 Ўн минут музика. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Рангли телевидение. Ўзбекистон телевиденнеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.45 А. С. Пушкин. Адабий портрет. Шоир туғилган кунининг 175-йиллиги олдидан. (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.15 «Биз — ишчи синфимиз». Донецк шаҳрида бўлиб ўтган ишчилар синфи ҳақида Бутуниттифоқ телевизион фильмлар кўригида. 19.15 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади.** 19.25 «Фарзандларимиз ҳаёт бўсағасида» (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 20.10 Рангли телевидение. М. Горький «Хўжайин». Телевизион спектакль премьераси. 21.35 Рангли телевидение. «Лўчина» ҳаваскорлик вокал-чолғу ансамблининг концерти. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Аҳолига кўплаб товарлар» (рус тилида). 22.30 Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.45 «Қўшиқ — ҳамроҳимиз». Музикали эстафета. Ростов-Дондан олиб кўрсатилади. 23.45 «Тўқувчилар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 00.20 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 17.00 Кўрсатувлар программаси. 17.05 Экран — болаларга. 18.10 «Билим» телевизион мактаби. 18.40 Янгиликлар. 18.55 «Бу ҳаммага тааллуқли». 19.25 Москва. «Калинин областининг муқобил плани — амалда». 20.10 «Сизга қандай хизмат қилмоқдалар?». 20.30 Ҳужжатли фильм. 20.40 Янгиликлар. 21.00 Оқшом эртаклари. 21.10 «Театр сизнинг хонангизда». 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.45 «Отишма». Бадиий фильм (рус тилида).

4 ИЮНЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Моҳир қўллар». 13.00 Рангли телевидение. «Поэзия». В. Федоров шеърлари. 13.15 Рангли телевидение. Киносаёҳатчилар клуби. 14.15 Рангли телевидене. «Баян» рус камер оркестрининг концерти. 14.55 С. Михалков. «Азиз болалар». Москва ёш томошабинлар театрининг спектакли. 16.35 Кўрсатувлар программаси. 16.40 Рангли телевидение. «Ғалла — ризқ-рўзимиз». Илмий-оммабоп фильм премьераси. 17.00 Эфирда — «Молодость». **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун мультфильм. 18.40 Ўқувчилар учун. «Ассалом, пионер ёзи». (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.10 «Сайловдан-сайловгача». 19.40 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.55 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Чорвачилик факультети». 20.25 Ўн минут музика. 20.35 «Ахборот» информацион программаси. 20.55 Мусиқа жавоҳи. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.45 «Кино оламида» (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 11.00 «Цивиля лақабли кучукчанинг саргузаштлари». Телевизион бадиий фильмнинг 1-серияси. 11.30 Саҳнада бўлажак артистлар. **Москва кўрсатади.** 17.55 Рангли телевидение. «Ханжар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 19.05 Рангли телевидение. «Волго-Балт беш йиллик хизматида». 19.20 Янгиликлар. 19.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Почтальон ва почта». 19.45 Рангли телевидение. СССР Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.15 Экранда — кинокомедия. «Само йўлларида». Бадиий фильм. 21.30 П. И. Чайковский номли V халқаро конкурси олдидан. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Чили лавҳалари». Рассом Илья Глазунов. 22.25 Ҳужжатли фильмлар экрани. **Москва кўрсатади.** 22.45 1974 йилда СССР Давлат мукофотига номзодлар. СССР халқ артисти М. Биешу концерти. 23.30 «Ўчмас чироқ ёғдуси». 00.05 Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 00.35 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 19.00 Тошкент янгиликлари. **Рус тилида:** 19.15 «Иш ҳақи ҳосилга қараб берилади». Илмий-оммабоп фильм. 19.35 «Тўқимачилик кимёси — бугунги кунда». 20.10 Латиш куйларидан концерт. 20.40 «Журъат» Бадиий фильм.

ЖАҲОН ПАЗАНДАЛИГИДАН ЛАВҲАЛАР

ПОЛЬША САЛАТЛАРИ

Карамдан тайёрланган овқатлар Польша пазандалигида катта ўрин эгаллайди. Польша врачларининг фикрига кўра, карам кучли овқат ҳисобланиб, уни фақат соғлом одамларгина истеъмол қилиши мумкин.

ТУЗЛАНГАН КАРАМ, ОЛМА ВА САБЗИДАН ТАЙЁРЛАНГАН САЛАТ

Сабзи ва олманинг пўстини артинг. Уларни бўлак-бўлак қилиб тўғранг. Доғланган ёғга карамни тўғраб солинг. Кейин сабзи ва олмани қўшиб, бир оз аралаштиринг. Таъбга кўра шакар солиб, аста — секин 5—10 минут қовуринг. Тайёр бўлган таомни тарелкаларга солинг ва устига петрушка солиб безанг, кейин дастурхонга тортинг. Салат учун 250 грамм карам, бир бош сабзи, 1 та олма, 2—3 ош қошиқда ёғ, таъбга кўра шакар ва кўк петрушка керак бўлади.

ҚИЗИЛ КАРАМДАН ТАЙЁРЛАНГАН САЛАТ

Қизил карамни майда қилиб тўғранг, бирор катта идишга сув солиб, унга карамни қўшинг ва 5—10 минут қайнатинг. Кейин олманинг пўстини артиб тўғранг. Майда тўғралган пиёз, шакар, қалампирни таъбга кўра солинг ва ҳаммасини аралаштириб карамни устига солинг. Бироздан кейин лимон шарбати билан пахта ёғини солиб, яхшилаб аралаштиринг. Тайёр бўлган салатни тарелкаларга солиб, дастурхонга тортишингиз мумкин.

Салат учун 1 та ўртача катталикдаги карам, бир бош пиёз, 1 та олма, 3—4 ош қошиғида пахта ёғи, лимон шарбати ва таъбга кўра туз, шакар, қалампир керак бўлади.

ФОТООБЪЕКТИВДА — ЖОНАЖОН-ВАТАН

⊙ ⊙

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗ БЎЙЛАБ

Ёшлар кечқурунлари клубга тўпланиб кўнгилли ҳордиқ чиқарадилар.

СУРАТДА: бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари куйлашмоқда.

А. Поляков фотоси.

* * *

Қора денгиз пароходчилиги пассажир флоти янги океан лайнери — «Максим Горький» ҳисобига яна биттага ортди. Теплоход Гамбургдаги кемасозлик корхонасида қурилган.

СУРАТДА: «Максим Горький» теплоходи Одесса портида.

* * *

«СП-22» аппаратларида аквалангист — океанологлар ишга тушдилар.

Г. Надеждин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

⊙ ⊙

● Фан ва техника янгиликлари

Магнит майдони ва ҳосил

Олимлар мўл ҳосил учун кураш аслаҳахонасига яна бир воситани қўшдилар. Тбилиси университетининг мутахассислари буғдой, маккажўхори ва шоли уруғликларини экишдан олдин магнит майдонида турғазишни таклиф қилдилар. Бунда уруғлик электромагнит чиниқишдан ўтиб, ҳосилни сезиларли даражада кўпайтиради. Грузия, Украина, Белоруссия, Краснодар ўлкаси ва узоқ Шарқдаги бир қанча колхозларнинг деҳқонлари университет радиофизиклари яратган махсус установка — «ҳосил стимулятори»ни қўллаб, бу методнинг самарадорлигига қаноат ҳосил қилдилар.

Сим ўралган барабанда ўзгарувчан магнит майдони ҳосил қилдирилади. Шу барабанга уруғлик тўкилади ёки қопланган ҳолида қўйилади. Установка оддий электр тармоғига уланади. У озгина энергия сарфлайди ва хизматчиларга хавфли эмас.

Физиклар агрохимиклар билан бирга ўтказган тажрибалар шуни кўрсатдики, ўсимлик ўсишда муҳим роль ўйновчи ферментлар ўзгарувчан магнит майдони таъсирида активлигини кескин ошириб юборади. «Магнитланган» уруғликнинг ўсиш даври бир неча кун қисқаради, уруғлик паст температураларга анча чидамли бўлиб қолади. Совуққа новик шоли билан ўтказилган тажрибалар буни тасдиқлади. Магнит «қозони»га тушиб чиққан уруғликлар шоли одат қилмаган қаттиқ иқлимий шароитларда 10 процент кўп ҳосил берди.

Тбилиси.

С. ШУЛЬЦ, ТАСС мухбири.

Сўнгги пушаймон — ўзингга душман

Безорилиги учун

Яқинда республика Рус тили ва адабиёти институтининг клуби одамлар билан гавжум бўлди. Бу ерда Октябрь район суд коллегияси Шарипов, Усмонов ва Холмўминовлар устидан қўзғатилган жиноий ишни кўриб чиқди.

Ҳ. Шарипов эндигина 21 ёшга қадам қўйишига қарамай, унинг иккинчи маротаба судланиши. Т. Усмонов эса, ҳозир йигирма ёшда. Лекин жиноий иши юзасидан бу йигит ҳам иккинчи бор қора курсида ўтирибди.

Улар аввалги олган жазоларидан ўзларига тегишли хулоса чиқармасдан, М. Холмўминов билан биргаликда яна безорилик ва кишилар осойишталигини бузишни ўзларининг асосий «касб»лари қилиб олишди.

Улар кунларнинг бирида маст ҳолда институт дарвозаси олдида туриб олиб, бекордан-бекорга қизларни уриб, ҳақоратлашишарди. Шу ердан ўтаётган ўқитувчи Бильдиян ва институт студенти Абубакир Шариповни тартибга чақиришларига улар қулоқ солишмайди.

Холмўминов «устозлари» Шарипов ҳамда Усмонов билан биргаликда Абубакирни ҳақоратлаб, калтаклай бошлайдилар. Абубакир безорилар қўлидан чиқиб қочмоқчи бўлганида Ҳожиакбар Шарипов ёнидан пичоқ чиқариб, Абубакирнинг орқасига ва оёқларига қаттиқ шикаст етказади.

Н. Муҳиддинова бошчилигидаги Октябрь район халқ суди коллегияси бу жиноий ишни кўриб чиқиб, безориларга тегишли жазо белгилашди. Ҳ. Шарипов 5 йил, Усмонов 4 йил, Холмўминов эса, 3 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

И. МУҲИДДИНОВ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4|VI да **Майсаранинг иши**, 6|VI да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|VI да **Комиссия**, 5|VI да **Абу Райҳон Беруний**, 6|VI да **Парвоз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5|VI да **Ажаб савдолар**, 6|VI да **Жоним фидо.**

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
5 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ТЕРМА КОМАНДАСИ
ЎРТАСИДА
ФУТБОЛ БЎЙИЧА
ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ ЎТКАЗИЛАДИ
Билетлар сотилмоқда.

ФРУНЗЕ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИ
механизациялашган печларда ун маҳсулотларини ёпиш бўйича нонвойлар тайёрлайдиган
6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқувчиларга стипендия берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 78-уй.

22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974—1975 ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти Тошкент шаҳридаги қурилишларда ишлаш учун малакали бўёқчилар, пардозловчилар ва дурадгорлар тайёрлайди.

Ўқишга 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14-25 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ЙИЛ.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат, ётоқхона, кийим-бош, практика даврида пул мукофоти билан таъминланадилар.

Кирувчилар: директор номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли, ёки паспорт), 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Астрахань кўчаси, Астрахань тупиги, 12-уй (22-автобуснинг «Дегтярев кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ
ИШЛАБ ТУРИБДИ

БЮРО ТОШКЕНТ ШАҲРИДА КОРХОНАЛАР, ҚУРИЛИШЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРГА ЭГА.

БЮРО — шаҳардаги корхоналарга ишга жойлаштиради, ётоқхона ва прописка билан таъминлайди.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

БЮРОНИНГ МАРКАЗИЙ ПУНКТИ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 3-хона.
ЛЕНИН РАЙОНИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй;
ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — «Чилонзор» массиви, 2-квартал, 53-уй;
ФРУНЗЕ РАЙОНИ — Ш. Руставели кўчаси, 63-уй;
ҲАМЗА РАЙОНИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй;
КУЙБИШЕВ РАЙОНИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
КИРОВ РАЙОНИ — Энгельс кўчаси, 89-уй;
С. РАҲИМОВ РАЙОНИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй;
СЕРГЕЛИ РАЙОНИ — Спутник шаҳри, район ижроия комитети, 4-хона.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.

3 ИЮНЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

Р—03525. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3129.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.